ΕΚΚΛΗΣΙΑ
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΤΟΣ Ε   1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1927   ΑΡΙΘ. 22—23

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Ἡ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀσεβὴς πρᾶξις ἑνὸς τῶν ἐξ ἀμαθείας πλανωμένων εὐαρίθμων τέκνων αὐτῆς παρέσχε λυπηρὰν μέν, ἀλλ' εὔλογον ἀφορμὴν ὅπως κατὰ τὸν μᾶλλον πανηγυρικὸν καὶ ἀπερίφραστον τρόπον διαδηλωθῇ ὁ πρὸς τὰ θεῖα καὶ τὰ ἱερὰ ἔλλογος καὶ πατροπαράδοτος σεβασμὸς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀφ' ἧς στιγμῆς τὸ πρῶτον ἐγνώσθη τὸ θλιβερὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Πειραιῶς συμβάν, οὐ μόνον σύμπασα ἡ Ἱεραρχία, ἥ τε ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ ἔξω τῶν ὁρίων αὐτῆς, οὐ μόνον σύμπας ὁ κλῆρος, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ λαός, ἀνεξαρτήτως κοινωνικῆς συστάσεως καὶ καταστάσεως, ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῇ πολιτικῇ διαπρεπόντων μέχρι καὶ τῶν ἀποχειροβιώτων, καὶ αὐτῶν τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐγκλείστων, κατέκλυσε τὸ Γραφεῖον τοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ἐκκλησ ας διὰ τηλεγραφημάτων, ψηφισμάτων καὶ ἐπιστολῶν, εἴτε ὁμαδικῶς, εἴτε καὶ κατ' ἄτομα, μέχρι δὲ καὶ σήμερον ἀκόμη ποικίλος κόσμος κατὰ ἑκατοντάδας ἀνέρχεται τὰς κλίμακας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὅπως ἐκφράσῃ τὴν συμπάθειαν αὐτοῦ πρὸς τὸν δοκιμασθέντα Ἀρχηγόν του. Παραλλήλως πρὸς τὰς ἑκασταχοῦ τελεσθείσας ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ Προέδρου τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας δοξολογίας, Νομάρχαι καὶ νομαρχιακὰ Συμβούλια, δήμαρχοι καὶ δημοτικὰ συμβούλια καὶ Σύνδεσμοι καὶ Σύλλογοι καὶ Σωματεῖα ἐπιστημονικά, ἐμπορικά, βιομηχανικὰ καὶ ἐπαγγελματικὰ παντοῖα, συνερχόμενοι εἰς ἐκτάκτους συνεδρίας ἐπροθυμοποιοῦντο νὰ διαδηλώσωσι τὸν ἀποτροπιασμὸν μὲν τοῦ λαοῦ ἐπὶ τῷ ἀσεβεῖ τολμήματι, τὴν χαρὰν δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ πρωθιεράρχου, ἀλλ' ἅμα καὶ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ σεπτὸν αὐτοῦ πρόσωπον καὶ τὴν δι' αὐτοῦ ἐκπροσωπουμένην Ἐκκλησίαν, ἐκφράσωσι δ' ἐπὶ πλέον τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ «ἣν ὑπέστη δοκιμασία δὲν θὰ μείνῃ ἄνευ ἀποτελέσματος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν», ὅτι «τάχιστα ὑφ' ὧν δεῖ θὰ ἀρθῇ ἡ ἀναρχία» καὶ «θ' ἀποσοβηθῇ ἡ περαιτέρω καταρράκωσις τῆς κρατικῆς ἀξιοπρεπείας», ὅτι «θὰ διαλυθῶσιν οἱ ὀχλοκρατικοὶ σύλλογοι τῶν παλαιομερολογιτῶν», ὅτι «ἡ Πολιτεία θὰ πράξῃ, ἔστω καὶ ἀργά, τὸ καθῆκόν της πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ κράτους τοῦ νόμου καὶ τῆς λογικῆς» κτλ., διατυποῦται δ' ἡ εὐχὴ ὅπως οἱ πάντες κατανοήσουν «τί ἐπιβάλλεται νῦν νὰ γείνῃ» ἐν τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ «Κυβέρνησις θὰ στηρίξῃ, ἐπὶ τέλους, ὡς ὀφείλει, τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας». Σελίδας ὅλας τῆς «Ἐκκλησίας» θὰ ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ ἡ φρασεολογία τῶν τηλεγραφημάτων καὶ τῶν ψηφισμάτων, δι' ἧς χαρακτηρίζεται ἡ ἀποτολμηθεῖσα ἀνήκουστος τῷ ὄντι κατὰ τοῦ Πρωθιεράρχου πρᾶξις καὶ στιγματίζεται ὑπό τε ἡμετέρων καὶ ξένων ἔν τε Ἑλλάδι καὶ ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ μετὰ βδελυγμίας ἡ ἔμπρακτος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀπείθεια τῶν ἀνοσίων ἐκμεταλλευτῶν τοῦ ἀλλόφρονος ζήλου τῆς εὐσεβοῦς ἀμαθείας τῶν ὀλίγων παρ' ἡμῖν καθυστερημένων.

Ἡ κίνησις αὕτη ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ἔτι ἅπαξ ὅ,τι πολλάκις ἀπὸ τῶν σελίδων τούτων ἐσημειώθη· ὅτι, δῆλα δή, σύμπας ὁ κλῆρος καὶ ὁ λαὸς ἐν τῇ διορθώσει τοῦ ἡμερολογίου ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀρχῆς ἐπειθάρχησε καὶ πειθαρχεῖ εἰς τὴν ποιμαίνουσαν Ἐκκλησίαν, ὀλίγιστοι δ' εἶνε ὅσοι, παρασυρόμενοι ὑπὸ τῶν πορισμὸν ἐχόντων τὴν εὐσέβειαν, τὸν ζῆλον τῆς ἀγνοίας αὐτῶν ὑπεδούλωσαν εἰς τὰς πλάνους τῶν θεοκαπήλων εἰσηγήσεις, οἰκτιρμῶν μᾶλλον ὄντες ἄξιοι ἢ καταχρίσεων καὶ ποινῶν. Διὰ τοῦτο, ὅσῳ εἶνε λυπηρὸν τὸ κατάντημα, εἰς ὃ ἔδειξεν ὅτι δύναται νὰ ἐξιχθῇ μία τοιαύτη πλάνη ἐν τοῖς τῆς θρησκείας, τόσῳ, ἐξ ἄλλου, τυγχάνει εὐχάριστος ἡ συνολικὴ τοῦ εὐσεβοῦς ἑλληνικοῦ λαοῦ θρησκευτικὴ ὡριμότης, τῆς ὁποίας τόσον τρανὰ δείγματα ἐμπράκτως παρεσχέθησαν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ λυπηροῦ συμβάντος.

———

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΜΥΡΩΝΟΣ

Τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ περὶ ὥραν 5 μ.μ. ἀφίκετο εἰς Πειραιᾶ διὰ τοῦ ῥουμανικοῦ τῆς γραμμῆς, προερχόμενος ἐκ Βουκουρεστίου καὶ διελθὼν διὰ Κ)Πόλεως, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Μύρων συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ Ἐπισκόπου Τίτου, τοῦ ἀρχιμ. Τιμοθέου Εὐαγγελινίδου καὶ ἀνωτάτων λειτουργῶν τοῦ Ρουμανικοῦ Κράτους. Εἰς δεξίωσιν τῆς Α. Μ. κατῆλθεν εἰς Πειραιᾶ ἀπὸ μέρους μὲν τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ ἐκ τῶν συνοδικῶν συνέδρων σεβ. μητροπ. Κεφαλληνίας κ. Δαμασκηνὸς μετὰ τοῦ Α.΄ Γραμματέως πανοσιολογ. Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ Ρουμπάνη, ἐκ μέρους δὲ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν κ. Σ. Σαλταφέρας συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου κ. Α. Μάνου, καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Θρησκευμάτων ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ. Ἅμα τῇ προσαράξει τοῦ ἀτμοπλοίου οἱ ἐπὶ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Πατριάρχου μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ρουμανίας ἀνελθόντες εἰς αὐτὸ δι' ἀτμακάτου τοῦ λιμεναρχείου προσεῖπον τῆς Α.Μ. ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ αὐτῆς ἀφίξει τὰ εἰκότα, κρουομένων δὲ τῶν κωδώνων τῶν πειραϊκῶν ναῶν ἐγένετο ἡ ἀποβίβασις, μεθ' ἣν δι' αὐτοκινήτων ἅπαντες κατηυθύνθησαν εἰς Ἀθήνας, εἰς τὸν μητροπ. ναόν.

Ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ ναοῦ τὰς τιμὰς ἀπένειμε τῇ Α.Μ. καὶ τῇ συνοδείᾳ αὐτῆς τμῆμα στρατοῦ καὶ ἀστυφυλάκων, ἐν δὲ τῷ ναῷ ἐδεξιώσαντο αὐτὴν ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος περιεστοιχισμένος ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Θρησκευμάτων κ. Ἀργυρός, ὁ κλῆρος τῆς πρωτευούσης καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς παρατεταγμένοι εἰς διστοιχίαν.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἐμμελῶς ὑπὸ χοροῦ ἐκ ῥιζαρειτῶν ψαλεῖσαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐν τῇ Ριζαρείῳ καθ. τῆς μουσικῆς καὶ διευθυντοῦ τοῦ χοροῦ τῆς Σχολῆς κ. Κωνστ. Παπαδημητρίου, ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος προσεφώνησε τὴν Α.Μ. ὡς ἑξῆς ἑλληνιστί:

Χαρὰν μεγάλην αἰσθάνεται σήμερον ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχουσα ἐν μέσῳ αὐτῆς τὴν ὑμετέραν μακαριότητα, τὸν ἀρχιεπίσκοπον Οὐγγροβλαχίας καὶ πατριάρχην Ρουμανίας. Τὴν χαρὰν δὲ ταύτην διερμηνεύοντες μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων, θεωροῦμεν ἀληθῶς ἱστορικὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, διότι πρώτην φορὰν δεχόμεθα τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πρωθιεράρχου τῆς φιλτάτης ἐν Χριστῷ ἀδελφῆς ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, μεθ' ἧς συνδέουσιν ἡμᾶς δεσμοὶ ἱερώτατοι. Ἡ παρουσία δὲ αὐτοῦ ἐν μέσῳ ἡμῶν διαπιστοῖ τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως τῶν αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν καὶ τρανωτάτην παρέχει ἀπόδειξιν ὅτι αὗται μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἀποτελοῦσιν ἁγίαν ἀποστολικὴν καὶ καθολικὴν Ἐκκλησίαν

Ἀλλ' ἔχουσιν αὗται ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ἀμέσου καὶ συνεχοῦς ἐπικοινωνίας, διότι ἐπὶ ἱκανὸν ἤδη χρόνον μείνασαι καθ' ἑαυτὰς καὶ ἀναπτυχθεῖσαι ὑπὸ ἰδιαιτέρας συνθήκας καὶ περιστάσεις, εὑρίσκονται ἐνώπιον γενικῆς φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων, ὧν ἡ ἐξέτασις δέον νὰ γίνῃ ὑπὸ πάσης τῆς Ἐκκλησίας. Πλὴν δὲ τούτου ἡ συνεχὴς καὶ ἄμεσος ἐπικοινωνία τῶν ἱεραρχῶν τῶν αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν, ἐκτὸς τῶν ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀμοιβαίας γνωριμίας καὶ τῆς ἀνταλλαγῆς σκέψεων ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, μεγάλως δύναται νὰ ὠφελήσῃ καὶ ὡς πρὸς τὴν συγκράτησιν αὐτῶν ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ πλαισίου τῆς ὀρθοδόξου θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, παρὰ τὰς ἀναποφεύκτους γλωσσικὰς ἢ ἄλλας διαφορὰς τῶν ἀπαρτιζόντων τὰς ὀρθοδόξους αὐτοκεφάλους ἐκκλησίας λαῶν.

Ἡ σεπτὴ πνευματικὴ κορυφὴ τῶν ἐπὶ μέρους ἁγίων τοῦ Θεοῦ ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, παρὰ τὰς δυσμενεστάτας περιστάσεις ὑφ' ἅς διατελεῖ, ἔλαβεν ἤδη σχετικὴν πρόνοιαν, δεόμεθα δὲ τοῦ οὐρανίου Πατρὸς τῶν φώτων ὅπως ὡς τάχιστα φέρῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν ἐπὶ κοινῇ συσκέψει, ἀλλὰ χαίρομεν ὑπερβαλλόντως ὅτι ἡ ὑμετέρα Μακαριότης ἀξιοῖ ἡμᾶς τῆς εὐτυχίας τῆς προσωπικῆς αὐτῆς συντυχίας. Μετὰ χαρᾶς ἀδελφικῆς παρακολουθήσαντες τὴν πλήρη ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ῥουμανικοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἐπακολουθήσασαν αὔξησιν καὶ μεγάλυνσιν τῆς ὀρθοδόξου ῥουμανικῆς ἐκκλησίας ὑπὸ τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα, τὸν πρῶτον αὐτῆς Πατριάρχην, συμμετασχόντες δὲ τῶν εὐτυχῶν αὐτῆς τούτων γεγονότων, χαίρομεν διότι δυνάμεθα σήμερον καὶ προσωπικῶς νὰ χαιρετίσωμεν τὸν ἄγγελον τῆς ἀδελφῆς ἐκκλησίας. Εὐχόμεθα δὲ ὅπως ἡ ὑμετέρα Μακαριότης διὰ τῆς διακρινούσης αὐτὴν μεγάλης συνέσεως καὶ δραστηριότητος μετὰ τῶν λοιπῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας Ρουμανίας προαγάγῃ αὐτὴν εἰς μεγάλην ἀκμὴν καὶ ὅπως καταστήσῃ αὐτὴν μετὰ τῆς καθόλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας στύλον καὶ ἑδραίωμα τῆς ὀρθοδοξίας, εἰς δόξαν Θεοῦ. Ἀμήν.

Ἐν τῇ ἀντιφωνήσει αὐτοῦ, εἰρημένῃ ῥουμανιστί, καὶ μεταφραζομένῃ ὑπὸ τοῦ ἐκ τῆς πατριαρχικῆς συνοδείας Πανοσιολογ. Ἀρχιμ. κ. Τιμοθέου, Προϊσταμένου τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης ἐξέφρασε τὴν χαράν του ἐπὶ τῷ ὅτι διὰ τῆς πρώτης ταύτης ἐπισκέψεώς του εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπλήρωσε παιδικὸν αὐτοῦ πόθον διὰ τὴν ἀνέκαθεν μεγάλην αὐτοῦ συμπάθειαν πρὸς τὴν χώραν τοῦ κλασικισμοῦ. Ἡ Ἑλλάς, εἶπεν, εἶνε διπλῆ, πηγὴ τῆς σοφίας, ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ἀρχαίας τοῦ κλασικισμοῦ, δι' ἧς ἐφωτίσθη ὁλόκληρος ὁ κόσμος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς νεωτέρας τοῦ χριστιανισμοῦ, δι' οὗ ὅλος ὁ κόσμος ἐδιδάχθη τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ φῶς. Ἐκ τούτου προέκυψεν ἡ ῥῆσις «ἐξ ἀνατολῶν τὸ φῶς». Καὶ ἡ κυριωτέρα πηγὴ τοῦ φωτὸς ὑπῆρξεν ἡ Ἑλλάς. Ἐνταῦθα ἀνεπτύχθη ἡ θεολογία τῶν μεγάλων τοῦ Χριστιανι-

σμοῦ ἱεραρχῶν, ἀνεδείχθησαν τὰ πρότυπα τῆς χριστιανικῆς σοφίας καὶ ἁγιότητος, ὁποῖοι οἱ Βασίλειοι, οἱ Γρηγόριοι καὶ οἱ Χρυσόστομοι, ἤκμασεν ὁ μοναχικὸς βίος καὶ διέλαμψεν ἡ ὀρθοδοξία. Ἐπικυρῶν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἑλλάδος λεχθέντα ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην τῆς πυκνῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῶν ἑκασταχοῦ αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, καὶ τὴν δι' αὐτῶν ἐνίσχυσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ΚΠόλεως, περὶ τὸ ὁποῖον δέον πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι νὰ συσπειρωθῶσιν, ἐξέφρασε δὲ εὐχαριστίας τὸ μὲν πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῷ ὅτι οὐ μόνον ἀνεγνώρισαν τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας εἰς Πατριαρχεῖον, ἀλλὰ καὶ ἔσπευσαν δι' ἰδίας ἀντιπροσωπείας νὰ μετάσχωσι τῶν ἑορτῶν τῆς ἐνθρονίσεως τῆς Α.Μ. ἐν Βουκουρεστίῳ, τὸ δὲ πρὸς τὸν εὐσεβῆ ἑλληνικὸν λαόν, ὅστις τόσον ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν τῷ παρεσκεύασεν, ἐπεδαψιλεύσας δ' αὐτῷ τὴν πατριαρχικὴν αὐτοῦ εὐλογίαν ηὐχήθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος πᾶσαν πρόοδον καὶ ἀκμήν.

Ἀκολούθως ἡ Α. Μ. περιεστοιχισμένη ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, τῆς Ἱ. Συνόδου, τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισήμων μετέβη πεζῇ εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον, ἔνθα ἐφυλοξενήθη μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Τίτου καὶ τοῦ ἀρχιμ. Τιμοθέου καὶ ἔνθα ἐδέχθη τὰς ἐπὶ τῇ ἀφίξει αὐτῆς εὐχάς. Περὶ ὥραν δὲ ἑβδόμην μετέβη μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς εἰς τὴν ρουμανικὴν πρεβείαν, ἐν ᾗ ἐγένετο δεξίωσις πρὸς τιμὴν αὐτῆς καθ' ἣν παρῆσαν, πλὴν τῶν ἐπὶ τῆς δεξιώσεως αὐτῆς τεταγμένων, ὁ Μακαριώτατος Ἀθηνῶν καὶ ἡ Ι. Σύνοδος, πολλοὶ ὑπουργοί, οἱ πρεσβευταὶ τῶν ὀρθοδόξων κρατῶν, βουλευταί, δημοσιογράφοι, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ ἄλλα ἐπίλεκτα μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις ρουμανικῆς παροικίας καὶ τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας μετὰ τῶν κυριῶν αὐτῶν. Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τιμὴν τῆς Α.Μ. παρετέθη ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Petit Palais γεῦμα, οὗτινος μετέσχον ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, οἱ συνοδικοὶ σύνεδροι μετὰ τοῦ Α΄. Γραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας μετὰ τοῦ γραμματέως αὐτῆς, οἱ πρεσβευταὶ τῶν ὀρθοδόξων κρατῶν, ὁ ἀναπληρῶν τὸν Κοσμήτορα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προκοσμήτωρ Καθηγητὴς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος, οἱ Διευθυνταὶ τοῦ Ὑπ υργείου Ἐξωτερικῶν κ. κ. Σαλταφέρας καὶ Μπενετᾶτος μετὰ τοῦ γραμματέως κ. Μάνου, ὁ ἀρχαιολόγος κ. Κυπαρίσσης καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Γρηγ. Παπαμιχαήλ.

Τῇ ἐπιούσῃ, Πέμπτῃ 26), ἡ Α.Μ. ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολόγου κ. Κυπαρίσση ἐπεσκέφθη τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὰ Μουσεῖα, περὶ ὥραν δὲ 11 π.μ. ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐν τῷ προεδρικῷ μεγάρῳ, ἔνθα ἀπενεμήθησαν τῇ Α.Μ. αἱ προσήκουσαι τιμαὶ ὑπὸ τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς. Περὶ δὲ τὴν 1 μ.μ. παρεκάθησεν εἰς πρόγευμα δοθὲν πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, οὗ μετέσχον, πλὴν τῶν σεβ. συνοδικῶν συνέδρων καὶ τῶν ἐπὶ τῇ δεξιώσει τοῦ Πατριάχου τεταγμένων, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν θρησκευμάτων κ. Ἀργυρός, ὁ ἐν Ἀθήναις ἀντιπρόσωπος τοῦ Οἰκουμ. Πατριάρχου σεβ. μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Χρύσανθος, οἱ παρεπιδημοῦντες κατ' αὐτὰς παρ' ἡμῖν σεβ. μητροπολῖται Τρίκκης κ. Πολύκαρπος καὶ Πάφου κ. Ἰάκωβος, καὶ ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Χανίων κ. Ἀγαθάγγελος, οἱ βοηθοὶ ἐπίσκοποι Σταυρουπόλεως κ. Θεόκλητος καὶ Βρεσθένης κ. Ἄνθιμος, ἐκ προσώπου δὲ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ προκοσμήτωρ αὐτῆς Καθηγητὴς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἐν προπόσεσιν ὅ τε Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὁ Μακ. Πατριάρχης Ρουμανίας καὶ ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργὸς διεδήλωσαν τὰ ἀνέκαθεν συνδέοντα τὸν ἑλληνικὸν καὶ τὸν ρουμανικὸν λαὸν αἰσθήματα ἀγάπης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς πίστεως καὶ ἐτόνισαν τὴν σημασίαν τῆς πατριαρχικῆς ἐπισκέψεως ἐπὶ κοινῷ τῆς καθ' ὅλου Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὀφέλει.

Περὶ ὥραν δὲ 3 1)2 μ. μ. ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῶν ξεναγῶν αὐτοῦ κ. κ. Σαλταφέρα καὶ Παπαμιχαὴλ κατῆλθεν εἰς Πειραιᾶ, ἔνθεν, δεχθεὶς τὰς ἀποχαιρετιστηρίους αὐτῶν εὐχάς ἀπῆρεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν.

Η ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον, 21ην λήγοντος μηνός, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν ἁγίων ἰσαποστόλων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κατελθὼν εἰς Πειραιᾶ, ὅπως τελέσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ εἰς τιμὴν τῶν ἁγίων τούτων καθιδρυμένῳ μεγάλῳ ναῷ, καθ' ἃς στιγμάς, περιβληθεὶς ἤδη τὸν ἀρχιερατικὸν μανδύαν, εἰσήρχετο εἰς αὐτόν, ὑπέστη ἀδόκητον ἐπίθεσιν παρά τινος φανατικοῦ παλαιοημερολογίτου, Κ. Καραγιαννίδου, κουρέως. Ὁ κακοποιὸς ἄνθρωπος δὲν ἐπέτυχε μὲν πλήρους τοῦ βουλεύματος αὐτοῦ,

ἀνακοπεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀχιεπισκόπου καὶ ὑπὸ τῶν προσδραμόντων, ἐξερρίζωσεν οὐχ ἧττον τρίχας τινὰς τοῦ πώγωνος τοῦ Ἱεράρχου, ἐτραυμάτισε δὲ αὐτὸν διὰ ψαλλίδος εἰς τὴν δεξιὰν παρειὰν παρὰ τὸ χεῖλος καὶ εἰς τὸν δείκτην τῆς εὐλογούσης δεξιᾶς χειρός, ὀλίγαι δέ τινες γυναῖκες ἐντελῶς ἀγράμματοι, ὡς ὕστερον ἐγνώσθη, κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἐπιθέσεως ἀπεδοκίμαζον τὸν Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου, ἐνῷ τὸ συνηγμένον ἤδη πλῆθος τῶν εὐσεβῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἠλάλαζεν ἐκ τοῦ φρικτοῦ θεάματος καὶ ἔσπευδε νὰ σώσῃ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον, μόλις δὲ ἀπηλλάγη ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐκμανέντος πλήθους ὁ δράστης τῆς ἐπιθέσεως καὶ ἀπήχθη εἰς τὰς φυλακάς. Μετ' αὐτοῦ συνελήφθησαν καὶ πέντε γυναῖκες, ἐξ ὧν ἐγνώσθη ὅτι τὴν προτεραίαν εἰσηγήσει τοῦ ἀνιέρου ρουμούνου ἁγιορείτου μοναχοῦ Ἀρσενίου Cottea, ὅστις ἡγεῖται τοῦ οἰκτροῦ ἀγῶνος τῶν ὀλίγων παλαιοημερολογιτῶν, εἶχεν ἀποφασισθεῖ ἐν τῷ ἐν Ἀθήναις κέντρῳ αὐτῶν ἡ διαδραματισθεῖσα σκηνὴ τῆς ἀποδοκιμασίας. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἕνεκα τῶν τραυμάτων μὴ δυνηθεὶς νὰ τελέσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἀνῆλθεν εἰς Ἀθήνας, ἠναγκάσθη δὲ νὰ οἰκουρήσῃ ἐπί τινας ἡμέρας, ἐξελθὼν μόνον χάριν τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας Εὐτυχῶς δὲ μηδεμιᾶς παρουσιασθείσης ἐπιπλοκῆς ἡ ἀποθεραπεία τῶν τραυμάτων, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἰατροῦ κ. Ν. Ἀλιβιζάτου, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, συντελεῖται ὁμαλῶς, οὕτως ὥστε ἠδυνήθη προχθὲς τῇ 28ῃ λήγοντος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος νὰ προεδρεύσῃ τῆς δικαστικῆς συνεδρίας τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς Α. Μακαριότητος ἐτελέσθησαν δοξολογίαι ἐν τοῖς ναοῖς τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ἐν μέσῳ μεγάλης συρροῆς εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος.

Κατὰ τῶν συλληφθέντων ἀπηγγέλθη κατηγορία «ἐπὶ διαταράξει τῆς εἰρήνης τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἡσυχίας αὐτῆς» καὶ «ἐπὶ ἐξυβρίσει καὶ βιαιοπραγίᾳ κατὰ ἐκκλησιαστικοῦ λειτουργοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ ἐν ἱερῷ τόπῳ».

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐδήλωσεν εὐθὺς μετὰ τὸ ἐπεισόδιον κατὰ τὴν ἐπίσημον ἀνάκρισιν, ὅτι συγχωρεῖ τὸν ἐπιτεθέντα κατ' αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον οὐδόλως γνωρίζει. Αὐτοψίαν τῶν τραυμάτων τοῦ Μακαριωτάτου ἐνήργησεν ἐντολῇ τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀθηνῶν ὁ ἰατροδικαστὴς κ. Ξάνθης.

Τὸ ἀτυχὲς ἐπεισόδιον προυξένησε ζωηροτάτην ἀγανάκτησιν παρά τε τοῖς ἐπισήμοις κύκλοις καὶ παρὰ τῷ εὐσεβεῖ λαῷ, τὸ μέγαρον δὲ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀπὸ τῆς πρωΐας τοῦ Σαββάτου ἐγένετο τόπος πραγματικοῦ λαϊκοῦ προσκυνήματος καὶ αἱ ἐκδηλώσεις συμπαθείας καὶ ἐμπιστοσύνης πρὸ τὸν παθόντα Ἱεράρχην ἀθρόαι ἐξακολουθοῦσι καταφθάνουσαι ἐξ ὅλων τῶν ἐπαρχιῶν.

Ἐκ τῶν πρώτων ἐπεσκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἀλ. Ζαΐμης, ἀφ' οὗ πρῶτον διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου Γαμματέως του ἔσπευσε νὰ πληροφορηθῇ τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας Αὐτοῦ. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐξερχόμενος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀνακοίνωσε πρὸς τοὺς ἀναμένοντας ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου τὰ ἑξῆς: «Ἐκφράζω τὴν χαράν μου, διότι διέφυγε κίνδυνον σοβαρὸν ὁ Ἱεράρχης, πολύτιμος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐπίσης ἐκφράζω τὴν βαθυτάτην θλῖψίν μου, διότι ἦτο δυνατὸν νὰ διαπραχθῇ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν τοιοῦτο ἔγκλημα καὶ μάλιστα ἐντὸς ἐκκλησίας». Ἐπίσης εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν προσῆλθον ὅπως ἐκφράσωσι λύπην διὰ τὴν ἀποτολμηθεῖσαν ἀσέβειαν καὶ χαρὰν ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ Μακαριωτάτου ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου κ. Αἰγινήτης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας κ. Νέγρης, τὰ μέλη τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου, οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ Διευθυντὴς καὶ ὁ Καθηγητικὸς Σύλλογος τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστ. Σχολῆς, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ὁ ἐπ' ἀδείᾳ ἐνταῦθα εὑρισκόμενος Πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος ἐν Ἀμερικῇ κ. Σιμόπουλος, ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀθηναίων καὶ πλῆθος κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, μετ' ἀγωνίας ζητούντων πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ Ἱεράρχου. Τὴν ἐπομένην δ' ἐπεσκέφθη τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας κ. Κουντουριώτης, ἐκφράσας τὴν λύπην του «διὰ τὴν μυσαρὰν προσβολήν, ἥτις ἐγένετο κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν πεποίθησίν του ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου θὰ διατάξῃ τὰ δέοντα διὰ τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων». Ἀκολούθως ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν οἱ Ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, τῆς Γεωργίας καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ στρατηγὸς κ. Ζιράρ, οἱ Πρεσβευταὶ Ἰταλίας, Ρουμανίας, Πολωνίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Ἡνωμένων Πολιτειῶν, Ἀγγλίας καὶ Βουλγαρίας, οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, οἱ περεπιδημοῦντες μητροπολῖται Πάφου καὶ Ξάνθης, πλεῖστοι Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ κ. Νίδερ, διὰ δὲ τῶν ἰδιαιτέρων αὐτῶν γραμματέων ἐζήτησαν πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας Αὐτοῦ οἱ λοιποὶ ἐν Ἀθήναις Πρε-

σβευταὶ τῶν ξένων κρατῶν καὶ οἱ ἀσθενοῦντες Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν. Τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπίσης διελθὼν κατέλιπεν ἐπισκεπτήριον ὁ Ἐπίσκοπος τῶν ἐν Ἀθήναις καθολικῶν κ. Φιλιππούσης, καὶ οἱ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν καὶ θρησκευμάτων ἀρχηγοί.

Ἐπεσκέφθησαν ἐπίσης τὴν Α. Μακαριότητα ὁ διοικητὴς τοῦ Α'. Σώματος Στρατοῦ κ. Μανέττας καὶ οἱ κ. κ. Κονδύλης, Καραπᾶνος, Ἀραβαντινὸς καὶ Καψάλης, Εὐταξίας, Πετρακάκος καὶ πλεῖστοι βουλευταὶ πάσης κομματικῆς ἀποχρώσεως, καθηγηταὶ καὶ ἐπιστήμονες, ἡ Α.Θ.Π. ὁ πρώην Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Κωνσταντῖνος, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μιχαλακόπουλος, οἱ κ. κ. Δεμερτζῆς καὶ Τσιριμῶκος, διὰ τοῦ ἰδιαιτέρου του δὲ γραμματέως ἐζήτησεν αὖθις πληροφορίας ὁ ἀσθενῶν ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Τσαλδάρης.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων κ. Ἀργυρὸς ἀπουσιάζων εἰς Κέρκυραν, λόγῳ τῶν ἐκεῖ τελουμένων ἑορτῶν, ἐπεσκέφθη τὴν Α Μακαριότητα ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του, ἐδήλωσε δὲ πρὸς δημοσιογράφους ὅτι πάντοτε ὁσάκις παρουσιάζοντο ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπιτροπαὶ παλαιοημερολογιτῶν συνίστα νὰ ἐπιδιώκουν τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν των διὰ τῆς νομίμου ὁδοῦ· «εἶνε λυπηρόν, εἶπεν, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐν Κερκύρᾳ παριστάμην μάρτυς εἰς τὰς πατριωτικωτέρας ἐκδηλώσεις ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, συνέβαινον ἐδῶ αἱ λυπηραὶ σκηναί, τὴν μυσαρότητα τῶν ὁποίων εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐκφράσῃ οἱοσδήποτε χαρακτηρισμός».

Μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν ἄλλων προσῆλθον εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἐκφράζοντες τὸν ἀποτροπιασμόν των διὰ τὸ συμβὰν ὁ Ὀρθόδ. Χριστιαν Σύνδεσμος, τὸ προσωπικὸν τῆς «Χριστιαν. Ἀδελφότητος τῶν Νέων», τὸ Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου Ἁγ. Αἰκατερίνης, ὁ Σύλλογος Ἀθηναίων ἡ «Ἀγάπη», οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Ἐπίτροποι πλείστων ναῶν, τὰ Συμβούλια πλείστων Σωματείων καὶ ὀργανώσεων θρησκευτικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ κοινωνικῶν.

Ἐκ μέρους τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἐλήφθη τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα: «Συνεδριάζοντες ἠκούσαμεν ἀνίερον ἐπίθεσιν. Συλλυπούμεθα μετ' ἀδελφῶν ἐγκαρδίως, εὐχόμενοι ζηλοῦσι ζῆλον ἀγνοίας μετάνοιαν». Ἐκ μέρους δὲ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου «Ἱερᾷ ἀγανακτήσει ἀποδοκιμάζοντες ἀπονενοημένον καὶ ἀνόσιον διάβημα ἀκαταλογίστου ἀνθρώπου καθ' Ὑμετέρας Μακαριότητος δεόμεθα παναγάθου Θεοῦ ὑπὲρ ὑγείας καὶ διαφυλάξεως αὐτῆς».

Ἐπίσης ἐλήφθησαν τηλεγραφήματα συμπαθείας καὶ χαρᾶς ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς Α. Μακαριότητος ἐκ μέρους τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν Βοστώνης, Μυτιλήνης, Δράμας, Ζιχνῶν, Σισανίου, Πατάρων, Σεβαστείας, Χίου, Σιναίου, Καβάλλας, Παραμυθίας, Ἀλεξανδρουπόλεως, Μετσόβου, Σπάρτης, Γυθείου, Κυθήρων, Κορινθίας, Χαλκίδος, Πατρῶν, Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας, Ἠλείας, Μεσσηνίας (ἐκ Θεσσαλονίκης), Παροναξίας, Λαρίσσης, Καρυστίας, Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, Ὕδρας καὶ Σπετσῶν, Φθιώτιδος, Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, Ἐδέσσης, Σάμου, Ἰκαρίας, Σερρῶν, Σικάγου, Νευροκοπίου, Θεσσαλονίκης, Ἰωαννίνων, Καρδαμύλων, τοῦ τοποτηρητοῦ Λευκάδος καὶ τοῦ Ἀρχ. Ἐπιτρόπου Κοζάνης.

Ὁ Δήμαρχος Πειραιῶς κ. Παναγιωτόπουλος ἐτηλεγράφησε τὰ ἑξῆς: «Ἐπὶ πρωτακούστῳ καὶ ἀσεβεστάτῃ ἀσχημίᾳ εἰς βάρος σεπτοῦ ὑμῶν προσώπου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἱερῶν καθηκόντων σας, διερμηνεύω εὐλαβῶς ἐκ μέρους δημοτικῆς ἀρχῆς τὴν θλῖψιν τῆς πόλεώς μας καὶ ὑποβάλλω εὐχὰς ὑπὲρ ταχείας ἀποθεραπείας ὑμετέρας Μακαριότητος».

Παρόμοια τηλεγραφήματα ἀπέστειλαν οἱ δήμαρχοι Ἑρμουπόλεως, Παγασῶν (Βόλου), Χαλκίδος, οἱ Νομάρχαι Εὐβοίας, καὶ Τριπόλεως ἡ Κοινότης Σαλαμῖνος, αἱ Ἱ. Σχολαὶ Κερκύρας, Ἁγ. Ἀναστασίας, Κορίνθου, Τριπόλεως, Λαμίας, οἱ Ἱεροσπουδασταὶ τῆς Σχολῆς Κορίνθου, οἱ Θεολόγοι Καθηγηταὶ Τριπόλεως, οἱ Ἱ. Σύνδεσμοι Χίου, Μεσσηνίας, Ἄρτης, Χαλκίδος, Μαντινείας καὶ Κυνουρίας, Ἠλείας, Κορινθίας, Δράμας, Καλαβρύτων, ὁ Ἱερὸς Κλῆρος Ἀγρινίου, Κρήτης, Λευκάδος, Λακεδαίμονος, Μεγάρων, Μάνδρας, Λιοπεσίου, Νεραντζιωτίσσης Ἀμαρουσίου, τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια τῆς Μονῆς Μ. Σπηλαίου, τῆς ἐν Τήνῳ Γυναικείας Ἱ. Μονῆς καὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Ταξιαρχῶν Αἰγίου, τὰ Ἐκκλησ. Συμβούλια διαφόρων ἐνοριῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, Κριεκουκίου, Μεθώνης, Ἁγ. Ἐλευθερίου, Ἀλεξανδρουπόλεως Ἐλασσῶνος, τὰ Φιλόπτωχα Ταμεῖα Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἐμπορικὸς καὶ Βιομηχανικὸς Σύλλογος Πειραιῶς ἐτηλεγράφησε τὰ ἑξῆς: «Ἐμπορικὸς καὶ βιομηχανικὸς κόσμος Πειραιῶς κατάπληκτος διὰ τοὐ ποπειραθὲν ἀνήκουστον ἀνοσιούργημα κατὰ Ἀρχηγοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, διασαλεῦον βάθρα ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐκφράζει ὑπερτάτην ὀδύνην, ἅμα δὲ καὶ βαθυτάτην ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν ὑμετέραν Μακαριότητα». Ἀνάλογα τηλεγραφήματα ἀπέστειλαν ὁ ἐμπορικὸς Σύλλογος Γαργαλιάνων, οἱ Σύλλογοι παντοπωλῶν, καπνοπωλῶν, ῥαπτῶν, ὑπο-

δηματοποιῶν, κρεοπωλῶν, σιδηρουργῶν, καφεζυθοπωλῶν, ὀπωροπωλῶν, βυρσοδεψῶν Τριπόλεως, καταστηματαρχῶν, κουρέων Πειραιῶς, ὁ Σύλλογος 'Αθμονέων, ἡ φιλοδασικὴ ἕνωσις 'Αθηνῶν, ἡ 'Αδελφότης Μεγάρων, ὁ Σύνδεσμος «'Αγάπη» Πειραιῶς, ἡ 'Αδελφότης «Καλοῦ Σαμαρείτου», ὁ φιλανθρωπικὸς Σύλλογος «Ἄμπελος ἀληθινή», ὁ Σύνδεσμος ὀρθοδόξων χριστιανῶν Αἰγίνης, ἡ Χριστ. ἕνωσις κυριῶν καὶ δεσποινίδων 'Ηλείας. Δι' ἐπιστολῶν ὁμοίως συνεχάρησαν τὸν Μακαριώτατον οἱ σεβ. μητροπολῖται Διδυμοτείχου, Θήρας, Νικοπόλεως, ὁ Διοικητὴς τῆς 'Εθν. Τραπέζης κ. Διομήδης, ὁ Νομάρχης 'Αττικοβοιωτίας κ. Πετιμεζᾶς ἐκ Πόρου, ὁ Διευθ. Γραφείου Τύπου τοῦ 'Υπουργείου τῶν 'Εξωτερικῶν κ. Καλοποθάκης, πλεῖστοι Καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, αἱ ἐκκλ. 'Επιτροπαὶ διαφόρων Ναῶν, τὸ ἐν 'Αθήναις 'Αμερικαν. Κολλέγιον, ὁ 'Επίσκοπος τῶν 'Ελλήνων Καθολικῶν καὶ τῶν 'Αρμενίων.

Τὴν ἑσπέραν τῆς Δευτέρας ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Βουλῆς ἀνεκοινώθησαν πρὸς αὐτὴν ψηφίσματα τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Πειραιῶς, ἐκφραζόντων ἀποτροπιασμὸν διὰ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ Μακ. 'Αρχιεπισκόπου καὶ ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ διασώσει Αὐτοῦ. 'Ακολούθως ὁ βουλευτὴς Κυκλάδων κ. Μαζαράκης εἶπεν ὅτι «καθῆκον τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας εἶνε νὰ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της καὶ τὸν ἀποτροπιασμόν της διὰ τὸ βδελυρὸν κακούργημα, τὸ ὁποῖον ἀπετολμήθη κατὰ τοῦ ἱεράρχου τῆς ἑλληνικῆς 'Εκκλησίας», ἐξέφρασε δὲ τὴν λύπην αὐτοῦ «διότι ὅτε πρὸ διμήνου ἀνεκινήθη ἐν τῇ Βουλῇ τὸ ζήτημα τῶν παλαιοημερολογιτῶν ὁ ὑπουργὸς τῶν 'Εκκλησιαστικῶν ὑπεστήριξεν ὅτι τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ὥριμον πρὸς συζήτησιν». Μετὰ μακρὰν συζήτησιν περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ νὰ γενικευθῇ ἡ συζήτησις ἢ ὄχι, ὁ κ. Μαζαράκης ἐδήλωσε πάλιν ὅτι «εὐτυχῶς ὁ κ. 'Υπουργὸς τῶν 'Εσωτερικῶν διεβεβαίωσεν ὅτι συμμερίζεται τὴν λύπην καὶ τὴν ἀγανάκτησιν ὁλοκλήρου τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ πρέπει νὰ λάβῃ μέτρα ὅπως δοθῇ ἐν τέλος εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην», προέτεινε δ' ἐν τέλει «ὅπως ἐκφρασθῇ ἡ λύπη τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν Μακ. 'Αρχιεπίσκοπον διὰ τὴν κατ' Αὐτοῦ ἐπίθεσιν». 'Ο κ. Πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἐδήλωσε τὰ ἑξῆς· «ἡ Βουλὴ βεβαίως συμμερίζεται τὰ ἐκδηλωθέντα ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου συναδέλφου αἰσθήματα συμπαθείας πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ ἱεράρχου καὶ διαδηλοῖ τὸν ἀποτροπιασμὸν αὐτῆς πρὸς τὴν στυγερὰν ἀπόπειραν κατ' Αὐτοῦ. Πέραν τούτου ὅμως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῇ ἐπέκτασις τῆς συζητήσεως παρὰ μόνον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας».

'Η Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου συνελθοῦσα ἐπίσης ἐκτάκτως ἐξέδωκε τὸ κάτωθι ψήφισμα:

«'Η Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ 'Αθήνησι Πανεπιστημίου ἐπὶ τῇ ἀνιέρῳ ἀποπείρᾳ κατὰ τοῦ Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος, ἐπιλέκτου μέλους αὐτῆς καὶ ἐπιτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, συνελθοῦσα εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν, ἀπεφάσισεν ὁμοφώνως, ὅπως ἐκφράσῃ τὸν ἀποτροπιασμὸν αὐτῆς ἐπὶ τῷ ἀνοσιουργήματι, τῷ διαπραχθέντι μάλιστα ἐν ἱερῷ χώρῳ, τὴν βαθυτάτην αὐτῆς συμπάθειαν πρὸς τὸν διαπρεπῆ αὐτῆς συνάδελφον καὶ τὴν ἐλπίδα καὶ εὐχήν, ὅπως τῇ συνεργασίᾳ τῆς 'Εκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας τεθῇ τέρμα εἰς ζήτημα, ὅπερ, ἐφ' ὅσον διατηρεῖται τὸ πασχάλιον, οὐδεμίαν δογματικὴν ἢ ἐκκλησιαστικὴν σημασίαν ἔχει».

'Η Παγκληρικὴ Ἕνωσις ἐμφανισθεῖσα μεθ' ὅλου τοῦ Κλήρου 'Αθηνῶν ὑπέβαλε πρός τε τὸν Μακ. 'Αρχιεπίσκοπον, τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ ἑξῆς ψήφισμα: «'Ο ἱερὸς Κλῆρος 'Αθηνῶν καὶ Πειραιῶς συνελθὼν ἐκτάκτως ἐπὶ τῷ ὀδυνηρῷ ἀγγέλματι τῆς κατατολμηθείσης κατὰ τῆς 'Εκκλησίας ἀνιέρου ὕβρεως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ σεπτοῦ Πρωθιεράρχου αὐτῆς ψηφίζει: α.') Διατρανοῖ τὴν βαθυτάτην συμπάθειάν του πρὸς τὸν ποιμενάρχην του ἐπὶ τῷ ἐπισυμβάντι θλιβερῷ ἀτυχήματι. β.') Διαμαρτύρεται πρὸς τὴν κυβέρνησιν διὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιδειχθεῖσαν ἐκ μέρους τοῦ κράτους ἀδιαφορίαν ἐπὶ ζητημάτων ἀπειλούντων ἤδη αὐτὴν τὴν ἔννομον τάξιν. γ.') 'Απαιτεῖ παρὰ τῆς κυβερνήσεως τὴν ἄμεσον ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῶν πόλεων τῶν διαφόρων μοναχῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων τῶν ὑποθαλπόντων τὸν φανατισμὸν καὶ παρασυρόντων εὐσεβεῖς καὶ ἁπλοϊκοὺς χριστιανοὺς εἰς ἀπείθειαν κατὰ τῆς 'Εκκλησίας. δ.') 'Αξιοῖ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἄμεσον διάλυσιν τῶν συλλόγων τῶν παλαιοημερολογιτῶν, ἀφ' οὗ οὗτοι ἀπέβησαν ὀργανώσεις, αἵτινες ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐμμονῆς εἰς τὰ πάτρια ἀσεβοῦσι κατὰ τὸν ἰταμώτερον τρόπον πρὸς αὐτὰ ἀπειλοῦσαι αὐτὴν τὴν ἑνότητα τῆς 'Εκκλησίας καὶ τὴν τάξιν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. ε.') Καταρτίζει ἐπιτροπὴν ἀποτελουμένην ἐκ τῶν εὐλαβεστάτων Λουκᾶ Παπαναστασίου, Προκοπίου Καλλιοντζῆ, Διονυσίου Χατζηδημητρίου, Νικ. Λαμπροπούλου, 'Αντωνίου Κουμῆ καὶ Γαβριὴλ Καραπατάκη, ὅπως ἐπιδώσῃ ἀντίγραφον τοῦ παρόντος 1) πρὸς τὸν Μακαριώτατον 'Αρχιεπίσκοπον ἡμῶν, 2) πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, 3) πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, 4) πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, 5) πρὸς τοὺς κκ. ὑπουργοὺς τῆς Δικαιοσύνης, τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῶν 'Εσωτερικῶν, καὶ διὰ ζῶ-

σης ἀναπτύξῃ τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου δικαιοτάτας ἀξιώσεις τοῦ κλήρου». Κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τοῦ ψηφίσματος τούτου πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον προσεφώνησεν ἐκ μέρους τοῦ Ἱ. Κλήρου ὁ αἰδ. κ. Λ. Παπαναστασίου, ἀπαντῶν δὲ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε, πρὸς τοῖς ἄλλοις, τὴν εὐχαρίστησίν του ἐπὶ τῷ ὅτι σύμπας ὁ ἐφημεριακὸς Κλῆρος τῆς Ἑλλάδος ἐπειθάρχησεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐν τῷ ζητήματι τοῦ ἡμερολογίου, καθ' ὃ εἶχε καθῆκον.

Ἐπισκεφθεὶς ἐν σώματι τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν τὴν Α. Μακαριότητα ὁ Ι. Κλῆρος τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ τὸν θεοφιλέστατον Ἀρχιερατ. Ἐπίτροπον Πειραιῶς Ἐπίσκοπον Βρεσθένης κ. Ἄνθιμον ἐγένετο δεκτὸς ὑπ' Αὐτῆς. Ἀπαντῶν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος εἰς προσφώνησιν τοῦ θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Βρεσθένης ἐδήλωσεν, ὅτι, ἂν δὲν προσηρμόζετο παρ' ἡμῖν τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἡμερολόγιον πρὸς τὸ πολιτικόν, θὰ συνέβαινεν ὅ,τι καὶ ἀλλαχοῦ σήμερον, ἔνθα ὁ λαὸς ἐλησμόνησε τὰς θρησκευτικάς του ἑορτὰς καὶ ἔπαυσε κατὰ μέγα μέρος νὰ ἐκκλησιάζηται, ἐτόνισε δὲ ὅτι ἐλπίζει νὰ ληφθῶσιν ἐν τέλει τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς περιστολὴν τῆς περαιτέρω ἐκμεταλλεύσεως τῶν συνειδήσεων τῶν ἀμαθῶν.

Ὁμοίως ἐδέχθη τὸν ἐν σώματι ἐμφανισθέντα ἐνώπιόν του ἐφημεριακὸν Κλῆρον Περιχώρων Ἀθηνῶν καὶ ἐκφράσαντα τὴν χαράν του ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ Πρωθιεράρχου.

Ἐξεδόθη δὲ ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας τὸ ἑξῆς ψήφισμα. «Οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἄλλοτε διεμαρτυρήθησαν διὰ τὰς ὀχλοκρατικὰς ἐπεμβάσεις τῶν Παλαιοημερολογιτῶν εἰς ζητήματα τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως. Καὶ πάλιν κατάπληκτοι ἐκ τῆς ἀνάνδρου δολοφονικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ σεπτοῦ προσώπου τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ σοφοῦ Καθηγητοῦ των, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ διαμαρτυρηθῶσιν ἐντόνως καὶ νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσοχὴν τῶν περὶ τὴν Θεολογίαν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀσχολουμένων ἐργατῶν τοῦ πνεύματος ἐπὶ τῶν τοιούτων τάσεων, αἱ ὁποῖαι παρακωλύουσι πᾶσαν πρόοδον καὶ διαιροῦσι καὶ φανατίζουσιν ἀδίκως τὸν λαόν. Ἐκφράζουσι δ' ἀμέριστ ν τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῶν πρὸς τὸν σεπτὸν Πρωθιεράρχην καὶ Ἐπιστήμονα, ὅστις τοσοῦτον ἀγρίως δοκιμάζεται». Σημειωτέον ὅτι οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς πολὺ ἤδη πρὸ τῶν ἐκτρόπων σκηνῶν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου εἶχον ἐπιδώσει εἰς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον ψήφισμα, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐνταθέντος τότε θορύβου περὶ τὸ παλαιοημερολογιακόν:

«Οἱ φοιτηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀθήνησι Πανεπιστημίου μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦντες καθηκόντως τὴν παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικὴν κίνησιν καὶ τὴν θρησκευτικὴν ζωήν, οὐδέποτε ἐφαντάσθησαν ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρξωσιν Ἕλληνες ὀρθόδοξοι, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐδημιούργουν «ζήτημα ἡμερολογιακόν», καὶ μάλιστα θὰ ἐτόλμων νὰ προσδώσωσιν εἰς αὐτὸ διαστάσεις οἵας ἠπείλησε τοῦτο νὰ προσλάβῃ ἐσχάτως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων. Δὲν δύνανται ὅμως μετὰ τὴν διαπιστωθεῖσαν προσπάθειαν τῶν οὕτως αὐτοκληθέντων «Γνησίων Ὀρθοδόξων» νὰ ἀντιπαρέλθωσι τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι δὲν δύνανται νὰ ἀναγνωρίσωσιν εἰς ὀλίγους τὸ δικαίωμα νὰ ἐκμεταλλεύωνται τὴν εὐσέβειαν τοῦ ἁπλοῦ λαοῦ καὶ ὑποθάλποντες τὴν ἀμάθειαν τῶν ἁπλουστέρων νὰ παρουσιάζωνται ὡς ἀρχηγοὶ κινήσεως ἀποσκοπούσης δῆθεν εἰς τὴν ἀναστήλωσιν τῶν μηδέποτε πεσόντων πατρίων. Διότι αὐτοὶ οὗτοι οἱ ὑπὲρ τῶν πατρίων κοπτόμενοι τόσον καταφώρως πρὸς αὐτὰ ἀσεβοῦσιν ὡς ὑπέρμαχοι τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐμφανιζόμενοι καὶ σκοπίμως ἅμα διαστρέφοντες τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. Ἡ στοιχειώδης «τῶν πατρίων» ἀγάπη ἐπιβάλλει πρώτιστα πάντων τὸν σεβασμὸν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εὐπείθειαν εἰς τὰς κανονικὰς ἀποφάσεις τῆς ποιμαινούσης Ἱεραρχίας, στοιχειωδεστάτη δὲ περὶ τῶν πολυστενάκτων τούτων πατρίων φροντὶς θὰ ἀπεμάκρυνεν αὐτοὺς πάσης οἱασδήποτε ἐνεργείας τεινούσης νὰ παραστήσῃ διῃρημένον τὸν Ὀρθόδοξον λαὸν καὶ νὰ συκοφαντήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Μετὰ τὰς ἐπισήμους διαφωτίσεις τοῦ ζητήματος μόνον ὑστεροβουλίαν ἀποδεικνύουσιν αἱ προσπάθειαι τῶν ἀδικαιολογήτως φανατιζόντων τοὺς ὄχλους, ὀδύνην δὲ πράγματι γεννᾷ εἰς τὴν ψυχὴν τῶν φοιτητῶν ἡ σκέψις ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαιτῶσιν οὗτοι καὶ τῶν μεμορφωμένων πολλάκις τὸν τίτλον. Διαμαρτυρόμενοι δι' ὅλων τῶν δυνάμεών μας κατὰ τῶν προσπαθειῶν τούτων, δι' ὧν διαστρεβλοῦται τὸ ὀρθόδοξον τοῦ λαοῦ φρόνημα καὶ ἀπασχολεῖται ἡ Ἐκκλησία περὶ ζητήματα ἥττονος σπουδαιότητος, καθ' ἣν στιγμὴν ζωτικώτατα αὐτῆς συμφέροντα διακινδυνεύουσι καθ' ἑκάστην, τασσόμεθα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, προτιθέμεθα δὲ διὰ τῶν ἀσθενῶν μας δυνάμεων νὰ δεχθῶμ ν πᾶσαν αὐτῆς ἀπαίτησιν πρὸς διαφωτισμὸν τῶν πλανωμένων καὶ ἄμυναν κατὰ τῶν σκοπίμως πλανώντων».

Ψηφίσματα διαμαρτυρίας ἐξέδωκαν ἐπίσης πλεῖσται ὀργανώσεις, ἐξ ὧν παραθέτομεν τὸ ἐν ταῖς ἐφη-

μερίσι τῆς Παρασκευῆς δημοσιευθὲν τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν :

«Ὁ Ἐμπορικὸς Σύλλογος Ἀθηνῶν ᾐσθάνθη θλῖψιν καὶ ἀγανάκτησιν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς ἀνιέρου, ἀσεβοῦς καὶ ἐγκληματικῆς κατὰ τοῦ σεπτοῦ προσώπου τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀποπείρας.

Ὁ Ἐμπορικὸς κόσμος καὶ σύμπασα ἡ ὑγιῶς σκεπτομένη κοινωνία ἀξιοῦσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς σκοπὸν ἑαυτῆς ταξάσης τὴν ἐπαναφορὰν τῆς εὐνομίας καὶ τῆς γαλήνης ἐν τῇ χώρᾳ, τὴν αὐστηρὰν τιμωρίαν τῶν ἐνόχων, τὴν διάλυσιν τῶν συλλόγων αὐτῶν καὶ τὴν ἀμείλικτον πάταξιν παντὸς ἀποπειρωμένου τὴν καθ' οἱονδήποτε τρόπον διατάραξιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας.

Ἐπὶ πλέον ἐκφράζει τὴν ἔκπληξίν του δι' ὅσα ἐλέχθησαν ὑπὸ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο· ἀπορεῖ δὲ πῶς, ἀνώτερος λειτουργὸς τοῦ Κράτους, ἐντεταλμένος τὴν φρούρησιν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων, τίθεται ἄντικρυς τούτων, ἐνισχύων ἀμαθεῖς ἢ κακοβούλους ταραξίας».

Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ἐξέδωκεν ἐπ' ἴσης τὸ κάτωθι Ψήφισμα :

«Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου συνελθοῦσα ἐκτάκτως τῇ 23 λήγοντος μηνός, τῇ προσκλήσει τοῦ Πρυτάνεως αὐτῆς κ. Β. Αἰγινήτου·

ἀκούσασα ἐκ στόματος αὐτοῦ τὰ τοῦ κατατολμηθέντος ἀνοσιουργήματος ἐναντίον τοῦ σεπτοῦ προσώπου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἐπιτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κυρίου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου·

ὁμοθύμως ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην αὐτῆς λύπην καὶ τὴν ἀποτροπίασιν διὰ βδελυρὸν γεγονός, οὗ ἡ πηγὴ ἀποδοτέα ἀτυχῶς εἰς παρερμηνείαν μέτρου, κατ' οὐδένα λόγον θίγοντος τὰ ἱερὰ δόγματα τῆς καλῶς νοουμένης πίστεως καὶ τῆς ὀρθοδοξίας·

ἐδράξατο δὲ τῆς εὐκαιρίας ὅπως διαδηλώσῃ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἄκρου σεβασμοῦ αὐτῆς πρὸς τὸν πρωθιεράρχην τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ διαπρεπῆ συνάδελφον.

Η ΚΡΙΣΙΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Η'

Ὁ λογογράφος κ. ***Π. Χὸρν*** διαπιστοῖ μὲν τὴν ὕπαρξιν ἀπείρων καὶ σοβαρῶν προβλημάτων, οὐδαμοῦ ὅμως βλέπει τοὺς ἱκανοὺς νὰ ἐπιχειρήσουν τὴν λύσιν των. Οἱ πολιτικοὶ ἀρχηγοί, παρὰ τῶν ὁποίων κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ λύσις σπουδαιοτάτων ζητημάτων ὁποῖον, φέρ' εἰπεῖν, τὸ οἰκονομικόν, εἶνε μᾶλλον πολιτικῶς ἐρασιτέχναι, γνωρίζοντες μᾶλλον τὴν φιλολογίαν τῆς πολιτικῆς καὶ τὴν ῥητορικὴν σοφιστείαν, καὶ διὰ τοῦτο προσπαθοῦν νὰ δίδουν συμπτωματικὰς λύσεις εἰς αὐτά. Ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἠθικὸν πρόβλημα ὁ κ. Χὸρν ἀποφαίνεται κατηγορηματικῶς ὅτι ***«εἴμαστε σήμερα ἐντελῶς ἀνήθικοι»***, ὑπὸ τὴν ἀνηθικότητα ἐννοῶν ***«τὴν ἔλλειψιν ἀνεξαρτήτων καὶ ἐλευθέρων χαρακτήρων»***. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀτμόσφαιραν δὲν διακρίνει ἥρωας, δηλ. ἀνθρώπους διακινδυνεύοντας τὰ πάντα καὶ αὐτὴν τὴν ἀτομικότητά των ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, διότι «ἡ ἀνατροφὴ ποὺ μᾶς δίνει τὸ σπίτι δὲν εἶνε ἀνατροφὴ ἐλευθέρων ἀνθρώπων, ἀλλὰ δούλων». Τὸ ῥεῦμα τῆς ἀνηθικότητος ἔχει καταλάβει καὶ τοὺς συγγραφεῖς, καὶ δι' αὐτὸ ὅλη ἡ σημερινὴ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ εἶνε σπασμωδικὴ καὶ ἀνειλικρινής. Ἡ ἀνόρθωσις θὰ γείνῃ, κατ' αὐτόν, μόνον διὰ τῆς δημιουργίας χαρακτήρων πειθαρχημένων εἰς τὴν ἰδέαν τῆς κοινῆς συνεργασίας διὰ τὸ ἀγαθὸν τοῦ συνόλου. Τοῦτο δὲ θὰ κατορθωθῇ κυρίως διὰ τοῦ σχολείου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ [1]

Λέγουν συχνὰ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἔχει γηράσει καὶ ὅτι εἶναι ἀσυμβίβαστος μὲ τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν (culture)· αὐτὴ ἡ γνώμη εἶνε ἐντελῶς ἐσφαλμένη. Ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς εἰς τὰς βάσεις του στηρίζεται ἐπὶ τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν· καθ' ὅσον δ' ἀπομακρύνεται ἐξ αὐτῶν εὑρίσκεται εἰς κατάστασιν κρίσεως, παρακμῆς καὶ βαθμιαίου μαρασμοῦ. Αἱ ἀρχαὶ τῆς ἀπολύτου ἀξίας τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς παγκοσμίου ἀλληλεγγύης εἶναι ἀρχαὶ χριστιανικαί. Ἡ παράβασις τῶν ἀρχῶν τούτων φονεύει τὴν ζωήν, τὴν δημιουργικὴν δύναμιν καὶ τὸν πολιτισμόν. Ἀλλὰ τὸ σύνολον τῆς χριστιανικῆς σκέψεως εἶνε πολὺ εὐρύτερον ἀπὸ τὰς ἠθικὰς αὐτὰς ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν μόνον τὸ πρακτικὸν αὐτοῦ μέρος. Εἰς τὰς ἡμέρας μας παριστάμεθα πρὸ ἀφυπνίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τὴν Ῥωσσίαν, εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Ἀμερικήν. Εἰς τὴν Ῥωσσίαν πρὸ πολλοῦ ἤδη μία ὁμὰς φιλοσόφων ἔχει ἐπεξεργασθῇ τὴν χριστιανικὴν θρησκευτικὴν φιλοσοφίαν. Οἱ διωγμοὶ ἐναντίον τῆς ἐκκλησίας ἔχουν ἐνδυναμώσει—ὅπως αὐτὸ συμβαίνει πάντοτε—τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα

1. Διάλεξις γενομένη γαλλιστὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ὑπὸ τοῦ ῥώσου Καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας κ. Β. Βισεσλάφτσεφ τῇ 21 Μαρτίου 1927, μεταφράζοντος τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Παιδ. Τμημ τῆς Χ.Α.Ν κ. Λάμπρου Παραρᾶ.

τοῦ Ρωσσικοῦ λαοῦ. Εἰς τὴν Κατολικὴν ἐκκλησίαν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ παριστάμεθα ἐπίσης ἐνώπιον θρησκευτικῆς τινος ἀναγεννήσεως. Τὸ αὐτὸ παρατηροῦμεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Ἀμερικήν.

Ταὐτοχρόνως ὁ δεσμὸς μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν συσφίγγεται, οἱ χριστιανοὶ ἀρχίζουν νὰ κατανοοῦν ὅτι ἀπειλοῦνται ἀπὸ τὸν κίνδυνον μιᾶς ἐπιθέσεως τοῦ ἀθέου πολιτισμοῦ ἐναντίον τῆς θρησκείας. Ἐν τούτοις ὅλοι ὅσοι γνωρίζουν τὴν θέσιν, εἰς ἣν εὑρίσκετο ἡ σύγχρονος ἐπιστήμη, ὀφείλουν νὰ παραδεχθοῦν, ὅτι ἡ ἄθεος σκέψις ἐμφανίζεται τώρα ὥς τι ἀντιδραστικὸν καὶ καθυστερημένον. Ὑπῆρξεν ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ λαϊκαὶ μᾶζαι εἰς τὴν Εὐρώπην ἦσαν θρησκευόμεναι καὶ ἡ ἀριστοκρατία καὶ ἡ διανοούμενη τάξις ἦσαν σκεπτικισταὶ καὶ εἰρωνεύοντο τὴν θρησκείαν. Τώρα δυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν τὸ ἀντίθετον φαινόμενον. Αἱ λαϊκαὶ μᾶζαι, τὸ προλεταριᾶτον καὶ οἱ χωρικοὶ εἶναι ἄθρησκοι, ἡ δὲ μᾶλλον μεμορφωμένη μερὶς τῆς κοινωνίας, ἡ διανοουμένη ἀριστοκρατία, ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν θρησκείαν καὶ διὰ τὴν φιλοσοφικήν της ἐμβάθυνσιν.

Ὁ χυδαῖος ἀθεϊσμὸς ἐμφανίζεται ὡς ἡ πίστις τοῦ ὄχλου. Ὁ λαὸς τὸν λαμβάνει ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐκλαΐκευσιν. Ἐν τούτοις ἡ Ἐπιστήμη κατὰ τὴν ἐποχήν μας εἶναι εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε μακρὰν τοῦ ὑλισμοῦ καὶ τοῦ δογματικοῦ ἀθεϊσμοῦ. Εἰς τὰς βιολογικὰς καὶ ψυχολογικὰς ἐπιστήμας βλέπει τις σήμερον μεγάλην σύγχυσιν. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὴν μελέτην τῆς συστάσεως τῆς ὕλης. Ἡ σύγχρονος φιλοσοφία γνωρίζει καλῶς τὰ ὅρια τῆς ἐπιστήμης ταύτης· γνωρίζει ὅτι περιβαλλόμεθα πανταχόθεν ἀπὸ μυστηριώδη καὶ ἀόρατον κόσμον. Ἡ συνείδησις εἶναι μυστήριον, τὸ ὑποσυνείδητον εἶναι ἔτι μεγαλύτερον μυστήριον, ἡ ζωὴ εἶναι μυστήριον καὶ τέλος ὁ νόμος τῆς ἕλξεως εἶναι ἀνεξήγητον μυστήριον· ἡ κριτικὴ φιλοσοφία περιορίζει τὰς γνώσεις μας εἰς τὸ σύστημα τῶν θαυμάτων, συνδεδεμένων μεταξύ των διά τινων λογικῶν σχέσεων, ἀλλὰ πράγματι διὰ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν χαρακτηριστικοῦ, τοῦ ἀνεξηγήτου. Ἀπέναντι τούτου ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης δὲν ἐλαττώνει τὴν ποσότητα τῶν ἀκατανοήτων πραγμάτων, ἀλλά, τοὐναντίον, θέτει ὁλοὲν νέα προβλήματα. Ὁ κόσμος ἐμφανίζεται πάντοτε καὶ βαθύτερος καὶ πλουσιώτερος καὶ μυστηριωδέστερος. Τελευταίως ἀκόμη ὁ ὑλισμὸς ἐφαντάζετο τὸν κόσμον μὲ ἐξαιρετικὴν ἁπλότητα, ὡς μίαν μηχανικὴν ἐνέργειαν τῶν ἀτόμων, διὰ τῶν ὁποίων ἐξηγεῖται ὅλος ὁ ὑλικὸς κόσμος καὶ ὅλος ὁ ψυχικὸς βίος. Οὕτως ἐσκέπτοντο εἰς τὴν ἀρχαιότητα οἱ Ἐπικούρειοι καθὼς καὶ οἱ ὑλισταὶ τοῦ 18ου καὶ 19ου αἰῶνος, καὶ οὕτω σκέπτεται τὸ ἡμιμαθὲς πλῆθος τῆς σήμερον. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς σοφὸς ἢ φιλόσοφος σοβαρός, ὁ ὁποῖος νὰ σκέπτεται ἀκόμη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Βλέπετε ἤδη ὅτι ἡ ἐπιστήμη δὲν διαφωνεῖ πρὸς τὴν θρησκείαν δεχομένη, ὅτι ὑπάρχει κόσμος μυστηριώδης καὶ ἀχανὴς ἁπλούμενος πέραν τῶν ὁρίων τῆς ἐπιστήμης. Ὁ Κὰντ παρωμοίαζε τὰς γνώσεις μας πρὸς νῆσον γνωστὴν εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ πέριξ τῆς ὁποίας μυκᾶται ὁ ἀόρατος ὠκεανός.

Ἑνούμενοι πρὸς αὐτὸ τὸ στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον μᾶς περιβάλλει ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, πρὸς αὐτὸ τὸ μέγα καὶ μυστηριῶδες Ὂν δυνάμεθα νὰ αἰσθανθῶμεν τὴν Θρησκείαν. Ἡ λέξις «Θρησκεία» εἰς τὴν λατινικὴν (religio) σημαίνει «δεσμός», «ἕνωσις». Ὑπάρχουν δύο περιοχαί, αἱ ὁποῖαι ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τῆς Ἐπιστήμης καὶ φαίνονται εἰς αὐτὴν ἀπροσπέλαστοι: πρῶτον ἡ σφαῖρα τῆς πρώτης καὶ μυστηριώδους πηγῆς τοῦ ὄντος, καὶ ἔπειτα ἡ σφαῖρα τῶν ἠθικῶν συγκινήσεων, τῶν ἐκτιμήσεων ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ πονηροῦ. Αὗται αἱ δύο σφαῖραι ἀφοροῦν τὴν Χριστιανικὴν Θρησκείαν. Αὐτὴ μᾶς ὁμιλεῖ περὶ τοῦ κόσμου τοῦ ὑπερπέραν, τὸν ὁποῖον οὐδεμία ἐπιστήμη δύναται νὰ ἀρνηθῇ. Καὶ τοῦτο ἁπλῶς διότι ἡ ἐπιστήμη εἶναι τὸ σύνολον τῶν γνωστῶν ἰδεῶν, αἱ ὁποῖαι ἑρμηνεύουν αὐτὸν τὸν κόσμον. Τὸ ἄγνωστον, τὸ μὴ δυνάμενον νὰ γνωσθῇ, εἶναι ἔξω τῶν ὁρίων των. Ἀλλὰ ἡ ἐπιστήμη πάντοτε τὸ ὑποθέτει, τὸ προαισθάνεται· αὐτὸ τὸ ἄγνωστον δύναται νὰ ἀποδειχθῇ καὶ νὰ ἀποκαλυφθῇ.

Ὅταν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἠθέλησε νὰ κηρύξῃ τὴν χριστιανικὴν Θρησκείαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἀνωτέρου πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἐπιστήμης, ἐστηρίχθη πρὸ παντὸς εἰς τὸ ἀόρατον ἐκεῖνο, τὸ Χ, τὸ ὁποῖον παραμένει εἰς τὰ βάθη πάσης γνώσεως. Ὠνόμασεν αὐτὸ τὸ ἄγνωστον «ὁ Ἄγνωστος Θεός», «Βωμὸς τοῦ ἀγνώστου Θεοῦ» καὶ ἡ ἐθνικὴ φιλοσοφία ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Σωκράτους ὁμοῦ μετὰ τῆς θρησκείας τοῦ λαοῦ ἀνίδρυσαν ταὐτοχρόνως αὐτὸν τὸν Βωμόν, αὐτὴν τὴν ὑψίστην κορυφὴν τῆς ἑλληνικῆς σοφίας. Ὁ Σωκράτης ἐθεώρει ὡς τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς μωρίας τὴν δογματικὴν ἔπαρσιν, ἡ ὁποία φαντάζεται ὅτι γνωρίζει ὅ,τι εἶναι ἀπρόσιτον εἰς τὴν γνῶσιν. Τοὐναντίον ὡς ὑψίστην σοφίαν ἐθεώρει τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῶν ὁρίων τοῦ γνωστοῦ καὶ τοῦ δυνατοῦ νὰ γνωσθῇ. Ἔλεγε π. χ. πρὸ τοῦ θανάτου του: «Οἱ ἄνθρωποι φοβοῦνται τὸν θάνατον περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο, διότι εἶναι βέβαιοι ὅτι ὁ θάνατος εἶναι τὸ μεγαλύτερον κακόν, φαντάζονται ὅτι γνωρίζουν

τί εἶναι θάνατος. Δὲν γνωρίζω τί εἶναι θάνατος καὶ ἰδοὺ διατὶ δὲν βεβαιώνω, ὅπως ὁ κόσμος, ὅτι εἶνε τὸ μεγαλύτερον κακόν».

Ἡ Ἐπιστήμη, κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ πλήθους, ἤ, ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ἡ δεισιδαιμονία τῆς ἐπιστήμης καταστρέφει εἰς κάθε βῆμα τὴν διαθήκην ταύτην τοῦ ἀρχαίου σοφοῦ, καταστρέφει τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγνώστου Θεοῦ, ἤ, μᾶλλον, δὲν κατέχει πλέον τὴν διαίσθησιν τοῦ βαθέος μυστηρίου τὸ ὁποῖον μᾶς περιβάλλει πανταχόθεν. Ὁ ἄνθρωπος ἐν τούτοις εἶνε στενῶς συνδεδεμένος πρὸς τὸ βάθος τοῦτο, τὸ αἰσθάνεται ἐντὸς καὶ πέριξ παντοῦ. Ἀκόμη καὶ τὸ ἐγώ μας, ἡ ψυχή μας, μᾶς εἶναι γνωστὰ μόνον εἰς ἐλάχιστον βαθμόν· ἡ ψυχολογική μας συνείδησις δὲν ἐξαντλεῖ ποσῶς τὴν ψυχήν μας, ὅπως ἐνόμιζον ἄλλοτε· περιβάλλεται αὕτη ἀπὸ τὸ ὑποσυνείδητόν μας καὶ ὑπεράνω αὐτῆς ἐγείρεται ἐκεῖνο, ὅπερ δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν ὑπερσυνείδητον. Ὁ μυστικισμός, ἡ ποίησις καὶ ἡ φιλοσοφία ὅλων τῶν λαῶν ἀνέκαθεν θέτουν, ἐκφράζουν καὶ προσπαθοῦν νὰ λύσουν τὸ πρόβλημα: «Πόθεν ἐρχόμεθα καὶ ποῦ πηγαίνομεν» ; Οὕτως ἐρχόμεθα εἰς τὸν κόσμον ἀπὸ ἀοράτου βάθους, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἐπιστρέφομεν. Ὑπάρχει ὀπισθέν μας μία ἀτελείωτος ἄβυσσος καὶ πρὸ ἡμῶν ἐπίσης. Μία παροιμία τῆς Μαχαβαράτας, κατ' ἐξοχὴν πολὺ γνωστή, μᾶς δίδει τὸν ἑξῆς συμβολισμόν. Βραχμάν τις πίπτει ἀπὸ ἕνα βράχον· διὰ νὰ σωθῇ ἐκρατήθη ἀπὸ φυτόν τι αἰωρούμενος μεταξὺ δύο ἀβύσσων εἰς τὸ κενόν. Ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸ φυτὸν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐκριζωθῇ, καὶ ὁ Βραχμὰν θὰ ἔπιπτεν εἰς τὴν ἄβυσσον, ἡ ὁποία ἀνοίγεται ἐνώπιόν του. Ταὐτοχρόνως παρατηρεῖ δύο ποντικοὺς ἕνα ἄσπρον καὶ ἕνα μαῦρον—οἱ ὁποῖοι ἀρχίζουν νὰ τρώγουν τὰς ρίζας τοῦ φυτοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖον συγκρατεῖται ὁ δυστυχής. Ἰδοὺ τὸ σύμβολον τῆς τωρινῆς μας ζωῆς. Οἱ δύο ποντικοί, —ὁ ἄσπρος καὶ ὁ μαῦρος—, εἶναι ἡ ἡμέρα καὶ ἡ νύξ, αἱ ὁποῖαι μᾶς φέρουν ἀδιακόπως πρὸς τὴν ἄγνωστον ἄβυσσον. Ἕκαστος ἐξ ἡμῶν φθάνει εἰς αὐτὴν τὴν ἰδέαν κατὰ στιγμήν τινα τῆς ζωῆς του. Ὁ Ὀμὰρ Καγιάμ,—ὁ ἔνδοξος ποιητὴς τῶν Περσῶν—, ἀπέδωκεν αὐτὴν τὴν ἰδέαν μὲ ἀπαράμιλλον δύναμιν καὶ ὡραιότητα. Καὶ μεταξὺ τῶν συγχρόνων ὁ Μέτερλιγκ καὶ ὁ Ραμπιντράναθ Ταγγόρ. Ὅλα τὰ ἔργα τοῦ Μέτερλιγκ ἀναπαριστοῦν καὶ μυστικιστικὴν πεῖραν. Καὶ ὁ Ραμπιντράναθ, πιστὸς εἰς τὴν ἰνδικὴν παράδοσιν, μᾶς δίδει συγκινητικὸν ὅραμα τῆς αὐτῆς ἰδέας εἰς τὸ δρᾶμά του «Ὁ βασιλεὺς τῆς σκοτεινῆς ἡδονῆς».

Ἡ θετικὴ ἐπιστήμη δὲν δύναται ἐν προκειμένῳ τίποτε νὰ βεβαιώσῃ καὶ τίποτε νὰ ἀρνηθῇ· δύναται μόνον ἓν πρᾶγμα νὰ βεβαιώσῃ: ὅτι ἡ ψυχή μας, ἡ συνείδησίς μας, ἡ μνήμη μας δὲν δύνανται νὰ ὑψωθοῦν ὑπεράνω τῶν κινήσεων τῆς ὕλης καὶ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀτόμων, καὶ δὲν δύνανται νὰ διαλυθοῦν εἰς ὕλην καὶ νὰ διαιρεθοῦν εἰς ἄτομα. Εἰς αὐτὸ καὶ μόνον δύναται νὰ φθάσῃ ἡ λογικὴ σκέψις, ἡ ὁποία δύναται νὰ διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς: Παραγόμεθα ἀπὸ ἕνα ἄγνωστον Θεόν, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀπορρέομεν καὶ εἰς αὐτὸν ἐπιστρέφομεν. Ἐδῶ ἔχει τὴν θέσιν της ἡ θρησκευτικὴ ἀποκάλυψις, ἡ ὁποία λέγει κἄτι δι' αὐτὸν τὸν ἄγνωστον Θεόν, κἄτι τι νέον εὑρισκόμενον εἰς τὸ ὅριον τῆς λογικῆς γνώσεως, κἄτι τι τὸ ὁποῖον συγχρόνως εἶναι ἰδικόν μας καὶ ἀγαπητόν, τὸ ὁποῖον κατά τινα τρόπον προαισθανόμεθα, περὶ τοῦ ὁποίου ἠκούσαμεν κἄποτε νὰ γίνεται λόγος.

Ἀπὸ ποῦ ἐρχόμεθα καὶ ποῦ ὑπάγομεν ;

Ὁ Χριστὸς ἀπαντᾷ ὡς ἑξῆς· «***ἔρχομαι ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ εἰς τὸν πατέρα μου ὑπάγω***». Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησις, ἀπολύτως ἀκριβὴς καὶ μοναδικὴ εἰς τὸ εἶδός της, ἡ ὁποία δίδει τὴν παρηγορίαν, τὴν χαράν, τὴν εὐτυχίαν. Τὸ ἀόρατον βάθος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἀνερχόμεθα καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐπιστρέφομεν, εἶναι ὁ Θεός, ὁ Πατήρ. Τοιουτοτρόπως ὁ φόβος, ἡ συγκίνησις, ἡ ταραχὴ ἐξαφανίζονται τελείως. Ὁ ἀόρατος Θεὸς εἶναι ὁ Θεὸς πατὴρ καὶ ἡμεῖς εἴμεθα τὰ τέκνα αὐτοῦ τοῦ πατρός. Ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς ἀποκάλυψις, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀπ. Παῦλος ἀνήγγειλε πρὸς τοὺς σοφοὺς τῶν Ἀθηνῶν, καὶ βλέπετε, ὅτι ἠδυνήθησαν νὰ τὴν ἀποδεχθοῦν μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀνήγειραν βωμὸν εἰς τὸν ἄγνωστον θεόν, ἤ, μὲ ἄλλας λέξεις, ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐγνώριζον ποῦ χωρίζεται ἡ γνῶσις ἀπὸ τοῦ ἀπολύτου ὄντος, τοῦ εὑρισκομένου πέραν τῶν ὁρίων τῆς γνώσεως. Ἡ ἀληθὴς ἀποκάλυψις εἶναι πολὺ εὐρυτέρα ἀπὸ ὅλας ἀς κριτικὰς τοῦ λόγου· δὲν εἶναι ἁπλῆ γνῶσις· εἶνε συγκίνησις, πεῖρα ζωντανὴ τῶν πραγματικῶν δεσμῶν, μιὰ ἀληθινὴ καρδία. Πράγματι ἡ βεβαίωσις ὅτι ἔχω ἕνα πατέρα δὲν εἶναι μόνον γνῶσις, λογικὸς συλλογισμός, ἀλλὰ συγχρόνως ἐσωτερικὸς καὶ ζωντανὸς δεσμός, ἀγάπη, κίνησις τῆς καρδίας. Αὐτὴ ἡ πραγματικὴ πίστις δὲν εἶναι καθόλου τι τὸ παράλογον· ἀπ' ἐναντίας, τὴν δεχόμεθα ὡς κἄτι σοφὸν καὶ βαθύ. Τοιουτρόπως τῷ ὄντι ἡ ἀόρατος πραγματικότης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προερχόμεθα, ἡ ὁποία μᾶς παράγει, μᾶς γεννᾷ, τρόπον τινά, εἶναι ἡ δύναμις, ἡ ὁποία μᾶς δίδει τὴν ζωήν, μᾶς ἀνακαλεῖ πάλιν εἰς αὐτήν. Ἐκεῖ ἐξαφανίζεται ὁ φόβος πρὸ τῆς τρομακτικῆς καὶ μυστηριώδους ἀβύσσου, ἡ ὁποία μᾶς ἀπορροφᾷ. Οἱ Ἕλληνες τὴν ἐμυθολόγουν διὰ τοῦ Κρόνου, ὁ ὁποῖος καταβροχθίζει τὰ ἴδια τέκνα

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία		Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑωθινά	Ἦχοι
ΙΟΥΝΙΟΣ	5	Κυρ. Ζ Ἁγίων Πατέρων	Ζ′ Τῶν Ἁγίων Πατέρων	Ι′	πλ. β′
	12	Κυρ. τῆς Πεντηκοστῆς	Η′ Πεντηκοστῆς	—	—
	19	» Α′ Ματθαίου (Ἁγ. Πάντων)	Κυριακὴ Α′ (Ἁγ. Πάντων)	Α′	πλ. δ′
	26	» Β′ Ματθαίου	Κυριακὴ Β′	Β′	α′

του· εἰς τὴν ποίησιν τῶν Ἰνδῶν παρουσιάζεται ὡς μία μυστηριώδης δύναμις, ἡ ὁποία γεννᾷ τὰ πάντα καὶ κατόπιν ἀδυσωπήτως καταστρέφει τὰ πάντα, συντρίβουσα μὲ τοὺς ὀδόντας της ὡς μυλόπετρα ἕκαστον πλάσμα χωριστά. Εἰς τὰς πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ θρησκείας καὶ εἰς τὰς μὴ χριστιανικὰς θρησκείας αὕτη ἡ παράστασις εἶναι φυσική, ἡ δὲ σύγχρονος ἐπιστήμη δὲν δύναται πράγματι τίποτε νὰ ἀντείπῃ εἰς τοῦτο.

Αἱ μυστηριώδεις καὶ τυφλαὶ δυνάμεις τῆς φύσεως θὰ ὁμοιάζουν πάντοτε πρὸς τὸν Κρόνον, ὁ ὁποῖος καταβροχθίζει τὰ ἴδια αὐτοῦ τέκνα. Μόνον ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία ἀλλάσσει τὴν ἔποψιν. Ὁ ἄγνωστος Θεός, ὁ ὁποῖος παρίσταται ἀλλαχοῦ ὡς αἰωνίως σκυθρωπός, ἀκατανόητος, ἀπειλητικός, εἶναι, μετὰ τὸν Χριστιανισμόν, πολὺ πλησίον μας. Μᾶς ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀγαπῶμεν. Μεταξύ μας ὑπάρχει κάποιος δεσμός, εἴμεθα ὅμοιοι πρὸς αὐτόν. Ὅλη ἡ Ἐπιστήμη μὲ ὅλας της τὰς δυνάμεις ὁρμᾷ εἰς αὐτὸ τὸ μυστηριῶδες βάθος τῆς πραγματικότητος, ὅτι ἀγαπῶμεν πράγματι τὸν ἄγνωστον Θεὸν καὶ ὅτι ἑλκόμεθα πρὸς αὐτόν. Ἡ Ἐπιστήμη δὲν προσέχει αὐτὸ τὸ ὁποῖον σκέπτεται, ὅ,τι εἶναι φανερόν, τοῦτο σκέπτονται μόνον οἱ μαθηταὶ καὶ ὄχι οἱ ἐρευνηταί. Ἡ Ἐπιστήμη σκέπτεται πᾶν ὅ,τι εἶναι ἄγνωστον, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι διαρκῶς γοητευμένη ἀπὸ τὰ ἄγνωστα καὶ προβληματικὰ πράγματα, ἐρωτευμένη μὲ τὸ ἀβέβαιον. Ἰδοὺ διατὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὅτι «ἡ βάσις τῆς φιλοσοφίας εἶναι ἡ ἱκανότης τοῦ θαυμασμοῦ». Πρόκειται περὶ τοῦ θαυμασμοῦ πρὸ τοῦ μυστηριώδους καὶ ἀκατανοήτου, πρὸ τοῦ ὁποίου ὁρμᾷ ὄχι μόνον ἡ ἐπιστήμη, ἀλλὰ καὶ ἡ τεχνη καὶ ἡ ἠθικὴ καὶ πᾶσα δημιουργικὴ προσπάθεια. Ἀναζητεῖ ἀδιακόπως τὸ ἀδύνατον, τὸ ἀπροσπέλαστον, τὸ ἄγνωστον, ὅ,τι δήποτε ἰδεῶδες τὸ ὁποῖον μόνον προαισθανόμεθα, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Ἀποστ. Παύλου: «βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ὡς ἐν αἰνίγματι» (Κορινθ. ιγ′ 12). Καὶ ἰδοὺ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς διδάσκει ὅτι αὐτὸ τὸ ἄγνωστον, αὐτὸς ὁ αἰώνιος πόθος εἶναί τι τὸ προσφιλὲς καὶ ἄξιον ἀγάπης, εἶναι ὁ πατήρ μας, διότι μόνον χάρις εἰς αὐτὸν ζῶμεν καὶ ὑπάρχομεν. Καὶ εἰσερχόμεθα οὕτως εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ Θρησκεία ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς Ἐπιστήμη καὶ ἡ Ἐπιστήμης χάνει τὴν ἁρμοδιότητά της εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἀπολύτου ἀξίας καὶ τοῦ ἀπολύτου ἐπιθυμητοῦ, τὴν σφαῖραν τῶν ἰδανικῶν ἀξιῶν.

Ὁ Κὰντ εἶχεν ἤδη καθορίσει σαφέστατα ὅτι ἡ περιοχὴ αὕτη δὲν ἀφορᾷ καθόλου τὴν ἐπιστήμην. Ἡ Ἐπιστήμη διδάσκει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ε ἶ ν α ι, καὶ δὲν ὁμιλεῖ ποτὲ δι' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον π ρ έ π ε ι ν ὰ ε ἶ ν α ι. Διδάσκει τὰ αἴτια, ἀλλ' ὄχι τοὺς τελικοὺς σκοπούς. Μία τοιαύτη θετικὴ ἐπιστήμη δὲν διδάσκει τὸ καθῆκον, τὸ ἰδεῶδες, τὸ ἐπιθυμητόν· ἡ Ἐπιστήμη δὲν διδάσκει τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. Τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν ἐτέθησαν μόνον ἀπὸ τὴν Θρησκείαν, καὶ ἐὰν κατόπιν ἐξητάσθησαν ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν, ἐξητάσθησαν μόνον ὡς δεδομέναι θρησκευτικαὶ ἀλήθειαι. Φιλοσοφία, ἡ ὁποία θέλει, εἶναι ἐξωθρησκευτική· χάνει καθ' ὁλοκληρίαν τὴν διάθεσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ.

Ὁ Δοστογέβσκη διετύπωσε τοῦτο κατὰ τρόπον μεγαλοφυᾶ: «Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ καμμία ἀπόλυτος ἀπαγόρευσεις, δὲν ὑπάρχει συνεπῶς κακὸν καὶ ἀγαθόν». Καὶ πράγματι· ὁ ἄνθρωπος, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ ἱερόν, εἶναι δυνάμει ἐγκληματίας. Εἰς ὅλους τοὺς πολιτισμοὺς καὶ εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς ἡ ἀρχὴ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς τελειότητος ἐμφανίζεται ὡς τι ἱερὸν καὶ θεῖον. Τὸ θεῖον ὑπάρχει ἐν παντί, ὅπερ ἔχει ἀξίαν, εἴτε κάλλος εἶναι τοῦτο, εἴτε ποίησις, εἴτε δικαιοσύνη, εἴτε ἀλήθεια. Ὁ Θεὸς εἶναι ἡ πηγὴ τῆς τελειότητος. Ὁ Χριστιανισμὸς ἐκφράζει τὴν ἀλήθειαν ταύτην διὰ τῶν λέξεων τούτων: «Γίνεσθε οὖν καὶ ὑμεῖς τέλειοι ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειος ἐστίν». Ἀλλὰ καμμία ἐπιστήμη δὲν διδάσκει τὴν τελειότητα καὶ τὸ τέλειον ὄν. Μόνον ἡ Φιλοσοφία ὡς συνδεδεμένη μὲ τὴν Θρησκείαν ἀσχολεῖται καὶ εἰς τοῦτο. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ διδασκαλία τοῦ τελείου, ἡ διδασκαλία τῶν ἀπολύτων ἀξιῶν τῆς ζωῆς, καὶ τοῦτο ἐξηγεῖ τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ πάσης θετικῆς ἐπιστήμης, τοῦτο δὲ καθιστᾷ τὸν Χριστιανισμὸν ὄχι ἁπλῶς διδασκαλίαν τῆς τελειότητος, ἀλλὰ καὶ ζωντανὴν ἐνσάρκωσιν αὐτῆς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ. Ἐνταῦθα ἡ τελειότης δὲν εἶναι ἁπλῶς σύστημα ἐντολῶν ἢ ἀληθειῶν καὶ κανόνων φιλοσοφικῶν· ὄχι· εἶναι ἡ ζῶσα εἰκὼν τοῦ Χριστοῦ, μοναδικὴ καὶ ἀναντικατάστατος ἐν τῷ συνόλῳ καὶ τῷ τέλει αὐτῆς. Πᾶσαι αἱ λοιπαὶ

εἰκόνες τῆς τελειότητος εἶναι γνωσταὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Βούδας, ὁ Σωκράτης, ὁ Κρισνὰ ὠχριοῦν πρὸ τῆς μορφῆς ταύτης. Δίδουν ὀλιγώτερον καὶ ἐνσαρκώνουν ὀλιγώτερον. Εἶναι ὡραῖαι, ἀλλὰ ὀλιγώτερον μεγαλοπρεπεῖς. Δίδουν μόνον μερικὰ χαρακτιριστικὰ τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ Χριστὸς κατέχει ὅλους αὐτοὺς τοὺς χαρακτῆρας, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετον δὲν εἶναι ἀληθές. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ πλήρωσις τῆς ζωῆς, τῆς ὡραιότητος, τῆς δυνάμεως, εἶναι ἡ ἀπόλυτος πλήρωσις. Δύναται τοῦτο νὰ ἀποδειχθῇ; Ναί, δύναται νὰ ἀποδειχθῇ δι' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ παρατηρῇ καὶ νὰ συγκρίνῃ τὰς ἀξίας. Ἡ ἐσωτερικὴ πεποίθησις τοῦ Χριστοῦ ὑπάρχει μόνον δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι κατέχονται ὑπὸ βαθείας ἠθικῆς συναισθήσεως. Δι' αὐτοὺς ἡ τελειότης του εἶναι καταφανής, ὅσον διὰ τοὺς μαθηματικοὺς θεώρημά τι, ἢ διὰ τὸν ζωγράφον ἔργον τι τέχνης.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν Χριστιανικὴν ἀλήθειαν ὥς τι καταφανές, ἡ δὲ προφάνεια αὕτη ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι τὸ ἀπόλυτον τέλειον ἐκφράζεται εἰς τὸ ἀπόλυτον ἐπιθυμητόν. Δὲν ἐπιθυμοῦμεν τοῦτο ἐξ ἰδιοτροπίας, ἕνεκα τῶν παθῶν μας, ἢ ἕνεκα τῶν παροδικῶν μας ἐπιθυμιῶν. Ἐπιθυμοῦμεν τὴν τελειότητα ταύτην ἀπὸ τὸ ἔσχατον βάθος τοῦ εἶναί μας, ἤ, ἀκριβέστερον εἰπεῖν, ὡς ὅ,τι ὑψηλότερον καὶ καλύτερον ὑπάρχει ἐν ἡμῖν. Τὸ ἐγώ μας τὸ καλύτερον ἐπιθυμεῖ. Εἰς τοῦτο τὸ σημεῖον ἡ χριστιανικὴ τελειότης δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀποδείξεων· εἶναι καταφανής.

Ἀλλ' ἰδοὺ τί δὲν εἶναι καταφανές, τὶ παρουσιάζεται ὡς ἀντικείμενον πίστεως καὶ πραγματικὴ ἀποκάλυψις: ἡ ὑπόσχεσις ὅτι κάθε ἰδεῶδες μίαν ἡμέραν θὰ πραγματοποιηθῇ· ὅτι πᾶν ὅ,τι ζητοῦμεν θὰ εὑρεθῇ, πᾶν ὅ,τι θεωροῦμεν ὡς ὑπερτάτην εὐτυχίαν θὰ ἐπιτευχθῇ· τοῦτο, ἐννοεῖται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποδειχθῇ· δυνατὸν μάλιστα εἰς σκέψιν ὑγιᾶ καὶ εἰς πνεῦμα σκεπτικὸν νὰ φανῇ ὡς «μωρία» καθὼς καὶ ὁ Ἀπόστολος ὁμολογεῖ «Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον Ἕλλησι δὲ μωρίαν». Καὶ ὅμως ὁ Χριστιανισμὸς βεβαιοῖ τοῦτο: βεβαιοῖ τὴν δυνατὴν ἐκπλήρωσιν κατ' ἀρχὴν ὅλων τῶν κρυπτῶν καὶ ἁγίων ἐπιθυμιῶν. Τὸ βεβαιοῖ μὲ τὰς λέξεις: «ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ἡμῖν». Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ θρησκεία τοῦ ἀπολύτου πόθου μας ἢ τοῦ ἀπολύτου ἐπιθυμητοῦ· οὕτω πρέπει νὰ τὸν ἀποκαλέσωμεν. Μοῦ εὐαγγελίζεται τὴν πλήρωσιν τοῦ πόθου. Φοβούμεθα τὸν θάνατον καὶ ἐπιθυμοῦμεν τὴν ζωήν· μᾶς εὐαγγελίζεται τὴν ἀθανασίαν καὶ τὴν αἰωνίαν ζωήν· ἀγαπῶμεν ὄχι μόνον τὸν οὐρανόν, ἀλλὰ καὶ τὴν γῆν, ὄχι μόνον τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν τοῦ σώματος· μᾶς ὑπόσχεται τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, μᾶς ὑπόσχεται «οὐρανοὺς καινοὺς καὶ γῆν καινήν», διψῶμεν ἀγάπην, ἁρμονίαν καὶ ὡραιότητα, ἅτινα θὰ συνήντων τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὅλον τὸ σύμπαν εἰς ἕνα κόσμον θαυμάσιον. εἰς μίαν οὐράνιον βασιλείαν· καὶ ἰδοὺ ὅτι μᾶς ὑπόσχεται αὐτὴν τὴν ὑπερτάτην καὶ παγκόσμιον ἁρμονίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Θέλετε νὰ ἔχητε μίαν καλλιτεχνικὴν εἰκόνα καὶ ἕνα προφητικὸν συμβολισμὸν τῆς ὑπερτάτης ταύτης παγκοσμίου ὡραιότητος, ἐν τῇ ὁποίᾳ πᾶσαι αἱ ἀντιφάσεις διαλύονται καὶ πᾶν ἀνθρώπινον δάκρυ ἀπομάσσεται; Ἀναγνώσατε τὸ τελευταῖον κεφάλαιον τῆς Ἀποκαλύψεως, καὶ θαυμάσατε τὴν «οὐρανίαν Ἱερουσαλήμ», τοὺς νέους οὐρανοὺς καὶ τὴν νέαν γῆν. Χρειάζεται τοῦτο εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ δύναταί τις νὰ πιστεύσῃ εἰς τόσον ἀνοήτους ὑποσχέσεις; Δὲν εἶναι τοῦτο πολύ; Εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἰδεώδους, τῆς τελειότητος, δὲν ὑπάρχει «πολύ». Τὸ ἰδανικὸν ἐπιζητεῖ τὸ πλῆρες καὶ τὸ τέλειον· ἄλλως, τοῦ λείπει κἄτι καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι ἰδανικόν. Τὸ πνεῦμά μας τείνει πρὸς τὴν παγκόσμιον ἁρμονίαν καὶ χωρὶς αὐτὴν δὲν δύναται ποτὲ νὰ καθησυχάσῃ· τείνει πρὸς τὸ ὡραῖον, πρὸς τὸ αἰώνιον, πρὸς τὴν σωτηρίαν ὅλου τοῦ εἶναί μας· χωρὶς αὐτὴν τὴν ἰδέαν δὲν δύναταί τις νὰ δημιουργήσῃ, νὰ συγκρίνῃ πρὸς τὸ τέλειον, νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ἀτελὲς τῆς δημιουργίας. Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν τὸ ἀτελές, πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ στοιχεῖον τοῦ τελείου· διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν διὰ τὸ σχετικόν, πρέπει νὰ βεβαιώσωμεν τὸ ἀπόλυτον. Τοῦτο καταννοεῖται λογικῶς: διὰ νὰ παραγάγῃ τις ἠθικὰς κρίσεις πρέπει νὰ ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ τὸ ἀπόλυτον ἰδανικόν.

Ἀλλὰ πόθεν δύναταί τις νὰ περιμένῃ ὅτι τὸ ἰδανικὸν θὰ ἐπιτευχθῇ, ὅτι ἡ τελειότης θὰ πραγματοποιηθῇ; Δὲν πρέπει νὰ εἴπῃ τις, ἀπ' ἐναντίας, ὅτι κάθε τελειότης εἶναι ἄφθαστος; Ἐδῶ ἀκριβῶς ἔχουν τὴν θέσιν των ἡ πίστις καὶ ἡ ἐλπὶς ἡνωμέναι μὲ τὴν ἀγάπην. Ἡ ἕνωσις οὕτη δὲν εἶναι βεβαίως πρόβλεψις ἐπιστημονική. Πιστεύω καὶ ἐλπίζω δὲν σημαίνει, βεβαίως, προβλέπω τόσον ἀκριβῶς, ὅσον προβλέπει ὁ ἀστρονόμος μίαν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου. Καὶ ἐν τούτοις ὅλαι αἱ μεγάλαι ἀνθρώπιναι πράξεις, ὅλος ὁ πολιτισμός, ὅλη ἡ ἱστορία τῶν λαῶν, ἐδημιούργησαν καὶ δημιουργοῦν μόνον χάρις εἰς τὴν βοήθειαν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος. Ἡ ἔλλειψις πίστεως καὶ ἐλπίδος εἶναι τὸ τέλος τῆς δημιουργίας. Ὁ ἄνθρω-

πος δὲν ζῇ καὶ δὲν ἀναπνέει παρὰ μὲ τὴν ἐλπίδα. Ἐὰν ἀγαπῶμεν κάποιον, κατ' ἀνάγκην πιστεύομεν εἰς αὐτὸν καὶ ἐλπίζομεν εἰς αὐτόν. Ἐὰν δι' ὅλων τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς μας ἀγαπῶμεν τὸ ἰδανικὸν τῆς θεϊκῆς τελειότητος, κατ' ἀνάγκην πιστεύομεν εἰς τὴν νικηφόρον δύναμίν του, πιστεύομεν εἰς τὴν δυνατότητα τῆς πραγματοποιήσεώς του. Ὅλη ἡ Ἱστορία δεικνύει ὅτι ἡ πίστις εἶναι ἀληθῶς ἱκανὴ νὰ μετακινήσῃ ὄρη. Ἡ ἐξασθένησις τῶν δημιουργικῶν δυνάμεων τῶν λαῶν, ἡ ἀποξήρανσις τῶν ἀνθέων τοῦ πολιτισμοῦ, πρὸ τῆς ὁποίας σήμερον παριστάμεθα, ἔχουν τὴν πηγήν των εἰς τὴν ἀπώλειαν τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος, καὶ συνεπῶς εἰς τὴν ἐξασθένησιν τῆς ἀγάπης. Ἡ οὐσία τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι τὸ πῦρ τῆς ἀγάπης. «Τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε» ἐννοεῖ «μὴ σβέννυτε τὴν ἀγάπην».

Ἡ «μωρία» λοιπὸν δὲν θὰ ἦτο ὑπερτάτη Σοφία; Τί δύνανται νὰ εἴπουν ἡ ἐπιστήμη, ἡ λογική, ἡ σκεπτικὴ σοφία ἐνώπιον τῆς ἀγάπης; Ἡ ἀγάπη ἐξέρχεται τῶν ὁρίων της, καὶ χωρὶς ἀγάπην διὰ τὸν κόσμον, διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, διὰ τὸν Θεάνθρωπον, τίποτε δὲν δύνανται νὰ πράξουν. Ὁ κλῆρός των καταντᾷ μηδέν. Ὁ πολιτισμός των καὶ ἡ ζωή των χάνουν κάθε ἐνδιαφέρον. Εὕρετε ἰδεῶδες ἄλλο, τὸ ὁποῖον νὰ εἶναι ἀνώτερον αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ, καὶ τότε ὁ Χριστιανισμὸς θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντικατασταθῇ. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν, διότι εἶναι τὸ ἀπόλυτον ἰδανικὸν τοῦ Θεανθρώπου, τὸ ὁποῖον εἶχε προαισθανθῇ ὅλη ἡ Ἱστορία πασῶν τῶν θρησκειῶν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ προπαγάνδα.

Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ἔλθωσι τὰ ἐκ τῆς ἀγγλικῆς πρωτευούσης ἀγγέλματα περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς αἰφνιδιαστικῆς ἀστυνομικῆς ἐρεύνης ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἐκεῖ ρωσικῆς ἐμπορικῆς ἀποστολῆς, διὰ νὰ θεωρηθῶσι τάχα ὡς ἀνακάλυψις ἀπροσδόκητος ὅσα εἶνε πασίγνωστα πρὸ πολλοῦ. Οὔτε εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐνταῦθα ἡ αὐτὴ μέθοδος ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ γνωσθῇ ἂν οἱ ἐν Ἀθήναις ἀπεσταλμένοι τῶν Σοβιὲτ ἐνδιαφέρωνται πρὸς διάδοσιν τοῦ κομμουνισμοῦ ἐν Ἑλλάδι. Τὰ πράγματα καθ' ἑκάστην βοῶσιν, ὅτι διενεργεῖται δραστηρία προπαγάνδα εἰς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, ἰδίᾳ δὲ μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ τῆς μαθητικῆς νεολαίας, τροφοδοτουμένη ἁδρότατα εἴτε ὑπὸ τῆς Γ' Διεθνοῦς, εἴτε ὑπ' αὐτῶν τῶν Σοβέτ, ὅπερ ταὐτόν. Τοῦτο κεῖται ἔξω πάσης ἀμφιβολίας. Ἀλλ' ἀναμφίβολον ἐπίσης εἶνε ὅτι οἱ ἁρμόδιοι δέον νὰ λάβωσι τὰ προσήκοντα μέτρα.

Τί εἶναι.

Διότι ὁ διὰ τῆς ρωσικῆς προπαγάνδας μὲ τοσαύτην φανατικὴν ἐπιμονὴν διαδιδόμενος κομμουνισμὸς τῆς μαρξικῆς ἐκδόσεως δὲν εἶνε ἁπλῶς εἷς νέος πολιτισμός, δὲν εἶνε κἂν μία θρησκεία, ἡ ὁποία ν' ἀντικαθιστᾷ τάχα διὰ θετικοῦ τινος ἄλλου θρησκεύματος ὅ,τι ἐπιδιώκει νὰ καταρρίψῃ. Ὁ μαρξικὸς κομμουνισμὸς εἶνε ἄρνησις πάσης θρησκείας, εἶνε θρησκεία ἀθρησκείας, εἶνε θεοποίησις τῆς ὕλης, κατάργησις τῆς ἐννοίας τοῦ πνεύματος, ὁλοκληρωτικὴ ἀποκτήνωσις τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Εἶνε ὁ χυδαῖος καὶ ἀγροῖκος καὶ ρυπαρὸς μεταπολεμικὸς ὑλισμός, ὁ ἀναδύσας ἀπὸ τὴν ἰλὺν τοῦ βυθοῦ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν νεοπλουτικὴν αὐταρέσκειαν τῆς πλήρους γαστρός, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν μόνην πηγὴν τῶν νέων «ἰδεῶν» τῶν διὰ τοῦ στομάχου διανοουμένων.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθεν εἰς ἔκτακτον συνεδρίαν καὶ τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν, 23 λήγοντος, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Διονυσίου, ἐξ ἀφορμῆς τῆς κατὰ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐπιθέσεως, προέβη δὲ εἰς σχετικὰς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ ἡμερολογίου ἀποφάσεις, ἃς καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν :

1) Νὰ τιμωρήσῃ αὐστηρῶς τοὺς διαπράξαντας τὸ ἀνοσιούργημα τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου. 2) Νὰ διαλύσῃ τοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ συλλόγους τῶν παλαιοημερολογιτῶν, δι' ὧν σκοπίμως προκαλοῦνται θορυβώδη ἐπεισόδια, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ζήτημα σοβαρὸν ἐν Ἑλλάδι, καὶ δι' ὧν ἐκφανατίζονται ὡρισμένα τινὰ ἄτομα ἐκ προκαταλήψεως ἐμμένοντα εἰς τὸ λεγόμενον παλαιὸν ἡμερολόγιον. 3) Νὰ ἐφαρμόσῃ πιστῶς τοὺς κειμένους νόμους καὶ προστατεύσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν Ἑλλάδι ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν συμφώνως πρὸς τὸ σύνταγμα. 4) Νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἔξοδον μοναχῶν ταρασσόντων τὰς συνειδήσεις τῶν ἁπλοϊκῶν καὶ ἐκμεταλλευομένων τὴν εὐσέβειαν αὐτῶν, ἀπομακρύνῃ δὲ πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἄνευ ἀδείας μακρὰν τῶν μονῶν εὑρισκομένους καὶ περὶ ἡμερολογίων ἀσχολουμένους. 5) Ν' ἀπαγορευθῇ νὰ φέρωσι τὸ ἱερὸν ἔνδυμα τοῦ μοναχοῦ ἄτομα

ἀμφοτέρων τῶν φύλων μὴ ἐγγεγραμμένα κανονικῶς εἴς τινα τῶν ἐν ἐνεργείᾳ μονῶν.

—Ὡσαύτως ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν τὸ παρελθὸν Σάββατον καὶ σήμερον Τετάρτην.

—Ἐπανέκαμψεν ἐκ τῆς ἀνὰ τοὺς Ἁγίους Τόπους τῆς Παλαιστίνης ἱερᾶς ἀποδημίας αὐτοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Πολύκαρπος.

—Ὡσαύτως ἐπανέκαμψεν ἐξ Ἁγίου Ὄρους ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Μελέτιος.

—Κατ' εἰδήσεις ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν οἱ πλεῖστοι τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν ἐξῆλθον ἤδη εἰς περιοδείαν ἀνὰ τὰς παροικίας αὐτῶν πρὸς ἐπίσκεψιν καὶ διδασκαλίαν τοῦ ποιμνίου καὶ ἐξέτασιν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν.

—Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου συνεδριάσασα τῇ παρελθούσῃ Πέμπτῃ κατὰ τὸν νόμον, ἐξέλεξε Κοσμήτορα αὐτῆς διὰ τὸ ἐπιὸν πανεπιστημιακὸν ἔτος 1927—1928 τὸν Καθηγητὴν τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ποιμαντικῆς κ. Ἀμίλκαν Ἀλιβιζᾶτον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἀγγέλλεται ἐξ Ἱεροσολύμων ὅτι ἐτελεύτησε τὸν βίον ὁ Σκευοφύλαξ τοῦ Παναγίου Τάφου ἀρχιμανδρίτης Γεράσιμος, διάδοχος δὲ αὐτοῦ διωρίσθη ὁ ἀρχιμ. Κυριακός. Ὁ ἐκλιπὼν τὸν βίον Σκευοφύλαξ ὑπῆρξεν ἐξέχουσα φυσιογνωμία ἐν τῇ Ἁγιοταφιτικῇ Ἀδελφότητι, διοικήσας τὸν Ναὸν τῆς Ἀναστάσεως ἐν δυσχερεστάταις καὶ κρισιμωτάταις περιστάσεσι καὶ καταδείξας σπανιωτάτας ἀρετὰς ὑπομιμνησκούσας τοὺς παλαιοὺς καὶ σεβασμίους Σκευοφύλακας.

—Κατ' εἰδήσεις ἐξ Ἱεροσολύμων, μετὰ μακρὰν καὶ σοβαρὰν μελέτην τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ ὑπερόγκου χρέους τοῦ Πατριαρχείου, ἡ Οἰκονομικὴ Ἀγγλικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τέλους νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀπόσβεσιν αὐτοῦ ἐκ τοῦ κατατεθειμένου εἰς τὴν Τράπεζαν ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον ἐσχηματίσθη ἐξ ἐκποιήσεων κτημάτων καὶ ἐκ τῆς συνάψεως μεγάλου δανείου ἐκ τοῦ ὑποκαταστήματος τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλοαιγυπτιακῆς Τραπέζης, μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς 300 χιλ λιρῶν πρὸς 6 %. Καὶ δὴ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐπλήρωσε πάντας τοὺς καθυστερημένους μισθοὺς εἰς ἱερεῖς, διδασκάλους καὶ ἐν γένει εἰς πάντας τοὺς λαϊκοὺς ὑπαλλήλους μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου ὀβολοῦ. Ἀπό τινος δὲ χρόνου ἤρξατο νὰ ἐξοφλῇ καὶ τὰς ὁμολογίας τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ εἴτε ὀνομαστικὰς εἴτε τῷ φέροντι, οὐχὶ βεβαίως εἰς τὸ ἀκέραιον (κεφάλαιον καὶ τόκους), ἀλλὰ μετὰ περικοπῶν. Οὕτω εἰς μὲν τὰς ὀνομαστικὰς ὁμολογίας περικόπτεται 16%, εἰς δὲ τὰς ὁμολογίας «τῷ φέροντι» 33%. Ἐκτὸς τούτων ὁ τόκος τῶν ὁμολογιῶν ἀπὸ τοῦ 1921, ἤτοι ἀφ' ὅτου ὁ ἀγγλικὸς ἔλεγχος ἀνέλαβε τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ, ὑπολογίζεται μόνον πρὸς 4%. Ἐκ τῆς περικοπῆς ταύτης προκύπτει διὰ τὸ Ἱερὸν Κοινὸν μέγα ὄφελος, κατὰ τοὺς πιθανωτέρους ὑπολογισμοὺς 150—200 χιλ. λιρῶν. Οἱ δανεισταὶ κατ' ἀρχὰς ἐδυστρόπουν διὰ τὸ ληφθὲν μέτρον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀπεδέχθησαν αὐτὸ καὶ ἤδη ἀθρόοι προσέρχονται καὶ παραλαμβάνουσι τὰ καθορισθέντα δι' ἕκαστον ποσὰ ἄνευ γογγυσμῶν. Ἐλπίζεται δὲ ὅτι τὸ πολὺ ἐντὸς δύο μηνῶν πᾶσαι αἱ ὁμολογίαι τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ θὰ ἐξοφληθῶσιν. Ἡ ὅλη αὕτη ἐργασία ὁμολογουμένως ὀφείλεται εἰς τὸν δεινὸν οἰκονομολόγον Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Davis, κατέχοντα θέσιν Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐν Παλαιστίνῃ, ἐμφορούμενον καλῶν διαθέσεων ὑπὲρ τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοῦ. Γενικῶς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ τοῦτο. Σημειωτέον δ' ὅτι εἰς τοὺς μοναχοὺς οὔτε τὰ καθυστερούμενα ἐπληρώθησαν, οὔτε ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψει εἰσέτι αἱ χρεωστικαὶ αὐτῶν ὁμολογίαι. Λέγεται, ὅτι οἱ μοναχοὶ θὰ μείνωσι τελευταῖοι εἰς τὴν ἐξόφλησιν τοῦ χρέους τοῦ Ἱεροῦ Κοινοῦ πρὸς αὐτούς. Τὸ πρὸς τὴν Ἀγγλοαιγυπτιακὴν Τράπεζαν χρέος θέλει ἐξοφληθῇ χρεωλυτικῶς τὸ πολὺ ἐντὸς δεκαετίας ἐκ πωλήσεων κτημάτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἀπέστειλε τὴν ἑξῆς ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις ρῶσον Μητροπολίτην Εὐλόγιον:

† Μελέτιος ἐλέῳ Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης
τῆς Μεγάλης Πόλεως Ἀλεξανδρείας
καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου

Ἀριθμ. 843.

Τῷ Ἱερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Εὐλογίῳ
ἀδελφῷ ἐν Χριστῷ ἀγαπητῷ, χαίρειν
ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ τῷ Θεῷ
Παρίσιοι

Ἡ ἀπὸ 5ης παρελθόντος Μαρτίου ἐπιστολὴ τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς ἱερότητος μετὰ τῶν συνημμένων ταύτῃ ἐγγράφων καὶ τοῦ σοβαροῦ ἐντύπου ὑπομνήματος ἐλήφθησαν καὶ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ἀνεγνώσθησαν.

Εἴχομεν ἤδη σχηματίσει τὴν πεποίθησιν καὶ ἐκδηλώσει τὴν γνώμην περὶ τῆς ἀντικανονικῆς ἀποφάσεως τῆς ἐν Κάρλοβιτς αὐτοκαλουμένης «Συνόδου» τῶν Ρώσσων Ἀρχιερέων καὶ οὐδεμίαν εἴχομεν ἀμφιβολίαν περὶ τῶν λυπηρῶν συνεπειῶν τῆς ἐκθέσμου ταύτης συγκροτήσεως.

Καὶ ἰδοὺ ἡ ἐπαλήθευσις τῶν προβλέψεων ἡμῶν ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης. Λυπούμεθα σφόδρα διὰ τὸ νέον τοῦτο τραῦμα τῆς πολυπαθοῦς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας καὶ εὐχόμεθα, ὅπως Κύριος, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, γεφυρώσῃ τὰ διεστῶτα καὶ διατάξῃ τοὺς ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὺς εἰς παρηγορίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ χαρὰν τοῦ Χριστεπωνύμου λαοῦ.

Τὸ ἐφ' ἡμῖν ἀπέχοντες σήμερον πάσης κρίσεως ἐπὶ τοῦ λυπηροῦ ἐπεισοδίου ἐπιφυλασσόμεθα, ὅπως φέρωμεν τὸ ζήτημα ἐνώπιον τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς

Συνόδου τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, μελλούσης νὰ συνέλθῃ ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Μαΐου.

Εὐχόμενοι δὲ ἐπὶ ταῖς ἁγίαις ταύταις ἡμέραις τῶν σωτηρίων παθῶν καὶ τῆς ζωηφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Λυτρωτοῦ τῆς ἀνθρωπότητος δαψιλῆ τὴν χάριν καὶ τὸν φωτισμὸν Αὐτοῦ εἰς ἐνίσχυσιν τῆς ὑμετέρας ἀγάπης ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῷ πολυμερεῖ αὐτοῦ ἀγῶνι, κατασπαζόμεθα αὐτὴν ἀδελφικῶς καὶ διατελοῦμεν

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κωνσταντίνου Ν. Καλλινίκου, Πρωτοπρεσβυτέρου τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, 52 Ὁμιλίαι, ἐκδιδόμεναι ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου τῶν «Τριῶν Ἱεραρχῶν». Ἐν Ἀθήναις 1927. Μετὰ τῆς προσωπογραφίας τοῦ συγγραφέως.—Αἱ ὁμιλίαι αὗται δὲν ἀνάγονται εἰς θέματα τοῦ κύκλου τῶν εὐαγγελικῶν περικοπῶν τῶν Κυριακῶν, ἀλλ' εἶναι συντεταγμέναι ἐξ ἀφορμῆς ρητῶν εἰλημμένων ἀδιακρίτως ἐκ τῆς ΚΔ καὶ ἐκ ΠΔ καὶ πραγματεύονται ἐπίκαιρα ζητήματα μὴ ἀφιστάμενα τοῦ ἐνιαυσίου ἑορτίου κύκλου. Θέματα, ὁποῖα τὰ «ἡ σημασία τοῦ οἴκου», «πλούσιοι καὶ πτωχοί», «τὰ τυχηρὰ παιγνίδια», «ὑπὲρ τῶν δημοσίων ἠθῶν», «τὰ πρὸς τὴν πατρίδα χρέη», «διασκεδάσεις», «ἀγυιόπαιδες», «κοινοκτημοσύνη»,«ἡ ἠθικὴ τῆς ἀγορᾶς», ὁ «νόμος τῆς ἐργασίας»,κτλ.παρέχουσιν ἀφορμὴν εἰς διδασκαλίας κατ' ἐξοχὴν συγχρονισμένας. Πλείονα περὶ τῶν ὁμιλιῶν τούτων θεωροῦμεν περιττὰ ἐφ' ὅσον αὗται φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ πασιγνώστου καὶ συμπαθεστάτου παρ' ἡμῖν συγγραφέως, τοῦ ὁποίου τὰ πνευματικὰ προϊόντα τόσον ἀπλήστως ἀναγινώσκονται καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ὁ τὰς γραμμὰς ταύτας χαράσσων πολλάκις ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ εἴπῃ τοὺς εὐφημοτέρους τῶν λόγων του.

γ π

Θρασυβούλου Σ. Βλησίδου, Καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτάτης Δασολογικῆς Σχολῆς καὶ τῶν μετεκπαιδευομένων δημοδιδασκάλων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ὀργανικοῦ κόσμου καὶ ἡ καταγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἀθῆναι 1927. Μετ' εἰκόνων. Ὁ συγγραφεὺς τῆς μονογραφίας ταύτης, εἰδικῶς περὶ τὰ βιολογικὰ προβλήματα ἀσχολούμενος, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἐπανειλημμένως ἐκδιδομένων βιολογικῶν αὐτοῦ συγγραφῶν, παρέχει ἐν τῇ ὑπ' ὄψει μελέτῃ σαφῆ εἰκόνα τοῦ θετικοῦ σημείου, εἰς ὃ εὑρίσκεται σήμερον ἡ ἐπιστημονικὴ ἔρευνα ἐπὶ ἑκάστου τῶν μεγάλων βιολογικῶν προβλημάτων, ψυχραίμως καὶ ὅλως ἀντικειμενικῶς. Παραμένει δῆλον ὅτι ὁ σ. ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ πειράματος καὶ δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων, διακινδυνεύων γνώμας τοῦ κύκλου τῶν εἰκασιῶν ἢ ἀνάγων ἁπλᾶς ὑποθέσεις εἰς περιωπὴν ἀναντιρρήτων ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν. Παραθέτομεν ἐνταῦθα σημεῖά τινα τῶν πορισμάτων τῆς μονογραφίας ἵνα καταδειχθῇ ποῦ εὑρίσκεται σήμερον ἡ ἐπιστήμη Οὕτω ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὀργανικοῦ κόσμου ὁ σ συνάγει, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι «ἡ φυλογονία, ἤτοι ἡ καταγωγὴ τῶν ὄντων, δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ δι' *ἀμέσων παρατηρήσεων, ὡς ἀνήκουσα εἰς τὸ παρελθὸν* καὶ συνεπῶς ἡ ἐπιστημονικὴ ἀπόδειξις ταύτης σήμερον ἀποκλείεται» Προκειμένου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς μεταβολῆς τῶν εἰδῶν λέγει :

«Ἡ μεταβολὴ τοῦ εἴδους εἶνε πολύπλοκον φαινόμενον, τοῦ ὁποίου τὰ αἴτια εἶνε πολλὰ καὶ ποικίλα μὴ καθορισθέντα ἔτι πειραματικῶς». Χαρακτηρίζων τὸ πρόβλημα τῆς ἐξελίξεως τοῦ ὀργανικοῦ κόσμου ὡς δυσκολώτατον καὶ διαπιστῶν τὸν σύνδεσμον αὐτοῦ πρὸς τὴν Φιλοσοφίαν καὶ τὴν Θρησκείαν, αἱ ὁποῖαι ἑκάστοτε ἔχουσι διαφόρους περὶ αὐτοῦ ἀντιλήψεις, ἐπάγεται ὅτι «αἱ διαφοραὶ καὶ ἀντιθέσεις αὗται εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς κατωτέρας πνευματικῆς καταστάσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται εἰσέτι ὁ ἄνθρωπος». Δεδομένου δὲ ὄντος ὅτι «ἡ ἀλήθεια εἶνε μία, ἐφ' ὅσον καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἀλήθειά ἐστι», ἡ πρὸς τὴν μοναδικὴν ἀλήθειαν ὁδὸς θ' ἀνοιγῇ πλήρης «ὅταν ἡ ἀνθρωπίνη διανόησις ἐξυψωθῇ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ ἐπιστήμων νὰ γνωρίζῃ σαφῶς καὶ νὰ ὁμολογῇ τὸ τί ἀγνοεῖ, ὁ φιλόσοφος νὰ γνωρίζῃ τὸ ἀσταθὲς τῶν φιλοσοφικῶν δογμάτων, καὶ ὁ θεολόγος νὰ δύναται νὰ ὁμολογήσῃ τί δὲν πιστεύει· τότε ἡ πειραματικὴ ἀπόδειξις τῆς Ἐπιστήμης, ἡ ἐκδοχὴ τῆς Φιλοσοφίας καὶ ἡ πίστις τῆς Θρησκείας θὰ συναντηθῶσιν ἐπὶ μιᾶς καὶ μόνης ὑπαρχούσης πραγματικῆς ἀληθείας». Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀνθρωπολογικὸν πρόβλημα περὶ τῆς παραγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τύπου τινὸς τῶν πρωτευόντων ζώων συμπεραίνει,ὅτι δὲν κατέστη ἐφικτὴ εἰσέτι, «ἅπαντα δὲ τὰ περὶ τούτου γραφόμενα ἀποτελοῦσιν ἀτομικὰς ὑποθέσεις τῶν διαφόρων ἐρευνητῶν, ἐνῷ εἰς ὁλόκληρον τὸ πρόβλημα τῆς ἀνθρωπογενέσεως ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος σκότος». Ἀλλὰ καὶ ἐν ᾗ ἔτι περιπτώσει θὰ ἀπεδεικνύετό ποτε ἡ τοιαύτη παραγωγὴ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ σ. φρονεῖ—λίαν ὀρθῶς—ὅτι οὗτος«δὲν δύναται νὰ ἐρευνηθῇ ἀσχέτως πρὸς τὴν ὅλην δημιουργίαν καὶ τοὺς νόμους, οἱ ὁποῖοι διέπουσι τὴν γένεσιν τῶν κόσμων καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῶν ὑλικῶν καὶ πνευματικῶν ὑποστάσεων τῆς φύσεως». Κατ' ἀκολουθίαν, ὁ ἄνθρωπος «κατ' οὐδὲν ἔχει νὰ μειωθῇ ὅσον ἀφορᾷ τὸν προορισμόν του ἐν τῇ καθόλου ἁρμονίᾳ τοῦ σύμπαντος, ἀποδεικνυομένης τυχὸν τῆς τοιαύτης ἢ τοιαύτης καταγωγῆς του. Διότι ἀσφαλῶς ἀποτελεῖ καὶ οὗτος βαθμόν τινα ἀνελίξεως κατὰ τοὺς σοφοὺς νόμους τῆς δημιουργίας τῶν ἐμβίων ὄντων καὶ ἐκπληροῖ ἀνώτερόν τινα προορισμὸν ἐν τῇ καθόλου οἰκονομίᾳ τῆς φύσεως, τὸν ὁποῖον οὐδὲ πόρρωθεν ἴσως εἰσέτι ἡ πραγματικὴ καὶ θετικὴ ἐπιστήμη δύναται ν' ἀντιληφθῇ»... Συνιστῶμεν θερμῶς τὴν λαμπρὰν ταύτην μονογραφίαν πρὸς πάντας τοὺς ὁπωσδήποτε ἐνδιαφερομένους περὶ τῶν σπουδαιοτάτων τούτων προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ ὠτακουστήσωσιν αὐτὴν ταύτην τὴν γνησίαν βιολογικὴν ἐπιστήμην, ἧς τόσον εἰλικρινὴς καὶ βαθὺς μύστης τυγχάνει ὁ δοκιμώτατος τοῦ ἔργου τούτου συγγραφεύς.

—***Τοῦ αὐτοῦ.*** Ἡ φυτογεωγραφικὴ ἑνότης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς δυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἡ δασικὴ βλάστησις αὐτῆς «Ἐπιτομὴ δύο ἐπιστημονικῶν διαλέξεων».

Ἡ ἐν Ἄνδρῳ «Λέσχη Ἀνδρίων» ἀγγέλλει τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν ἔργου ἐξ 20 τυπ. φύλλων περὶ τοῦ Θεοφίλου Καΐρη, συγγραφέντος ὑπὸ τοῦ φιλοπονωτάτου συγγραφέως κ. Δημ. Πασχάλη ἐπὶ τῇ βάσει ἀγνώστων τέως δεδομένων, ἀνατρεπόντων ἐν τοῖς πλείστοις ὅσα περὶ αὐτοῦ ἤδη ἐγράφησαν Τὸ σύγγραμμα θὰ ἐκτυπωθῇ ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, θὰ περιέχῃ δὲ καὶ εἰκόνας πρωτοτύπους. Τὰ ἀντίτυπα δὲν διετιμήθησαν· ἀλλ' ὡς κατώτερος ὅρος ὡρίσθη τὸ ποσὸν 50 δρχ., διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν δολ. 1. σελλ. 5, φρ. χρ. 7. Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται παρὰ τῇ Λέσχῃ Ἀνδρίων ἐν Ἄνδρῳ καὶ τοῖς κατὰ τόπους ἀνταποκριταῖς αὐτῆς.

Εὐγενίου Μιχαηλίδη, καθηγητοῦ, Δρος τῆς Θεολογίας. Ὁ Αἰγυπτιώτης Ἑλληνισμὸς καὶ τὸ μέλλον του. Ἀλεξάνδρεια. Ἑταιρεία «Γράμματα». 1927.

—Ὁ αἰδεσ. Οἰκονόμος κ. Γεράσιμος Ποταμιάνος, ἐφημέριος τοῦ ἱ. ναοῦ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἀγγέλλει τὴν προσεχῆ ἔκδοσιν τῆς ὑπ' αὐτοῦ φιλοτεχνηθείσης μεταφράσεως γαλλικοῦ ἔργου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Υἱὸς τοῦ Οἴκου Δαβίδ». Τὸ ἔργον τοῦτο, διασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ μεταφραστοῦ κατὰ τρόπον τοιοῦτον,ὥστε νὰ ἐμφανίζεται σχεδὸν ὡς πρωτότυπον, εἶχε δημοσιευθῇ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν τῇ «Ἀναπλάσει», ἥτις καὶ ἐπήνεσεν αὐτὸ θερμῶς. Περιλαμβάνει τὸν βίον τοῦ Κυρίου διηγηματικῶς ἐκτιθέμενον ἐν ἐπιστολαῖς. Τὸ βιβλίον θ' ἀποτελεσθῇ ἐκ 12 τυπ. φύλλων, τὸ δὲ ἀντίτιμον του (δρχ. 30, ἢ φρ. 15 διὰ τὸ ἐξωτερ.) προκαταβάλλεται.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δαδίου προκηρύττει ὅτι. Ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἑξαετοῦς ἐνοικιάσεως ἐν τῇ περιφερείᾳ Τοπόλιας τῆς Παρνασίδος ἐλαιόδενδρα τῆς συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 10]19Διακηρύξεως. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Τοπόλια ὑπὸ τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀμφίσσης Κων]τίνου Γάτου τὴν 5ην Ἰουνίου ἐ. ἔ., ἀρξομένη τῇ 10ῃ π. μ. καὶ λήγουσα τὴν 12ην τῆς μεσημβρίας. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Δαδίου τῇ 17 Μαΐου 1927. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Ἐλασσῶνι Ἱερᾶς Μονῆς Ὀλυμπιωτίσσης προκηρύττει ὅτι. Ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν δι' ἐνσφραγίστων προσφορῶν, ἡ κατασκευὴ τοῦ ὑδραγωγείου τῆς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ κ. Πάνεση συνταχθέντα σχεδιαγράμματα καὶ προϋπολογισμὸν δαπάνης ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Τὸ ἔργον προϋπελογίσθη κατὰ κεπτομερῆ ἐκτίμησιν εἰς ποσὸν διακοσίων ὀγδοήκοντα ἐννέα χιλιάδων εἴκοσι μιᾶς δραχμῶν καὶ λεπτῶν ἑβδομήκοντα (289,021 καὶ 70]00). Ἡ ἔκπτωσις γίνεται ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εἰς ἀκεραίας μονάδας. Ἡ μελέτη, τὰ σχεδιαγράμματα, ὁ προϋπολογισμός, ἡ συγγραφὴ ὅρων ὑποχρεώσεων ὡς καὶ πᾶν σχετικὸν εὑρίσκονται κατατεθειμένα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ Λαρίσσης ὡς καὶ εἰς τὸ τῆς Μονῆς ἔνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας. Ἡ μειοδοτικὴ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Λαρίσσῃ καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ κ. Νομομηχανικοῦ παρουσίᾳ, τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἀντιπροσώπου τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλασῶνος, τὰ δὲ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου. Οἱ ἐργολάβοι ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῶν πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων συμβάσεων. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ὀλυμπιωτίσσης τῇ 10 Μαΐου 1927 Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐν Ἀμφίσσῃ ἱεροῦ Ναοῦ ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου διακηρύττει ὅτι. Ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ταὐταρίθμου διακηρύξεως, ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις 1) μιᾶς οἰκίας ἀνωγείου μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτῆς καὶ παραρτημάτων της κειμένης ἐντὸς τῆς πόλεως Ἀμφίσσης 2) ἑνὸς ἐλαιοτεμαχίου μετὰ τῶν ἐλαιοδένδρων κειμένων ἐν τῇ θέσει Κουμπούλους καὶ 3 ἑνὸς ἑτέρου ἐλαιοτεμαχίου μετὰ ἐλαιοδένδρων κειμένου ἐν τῇ θέσει κάμινος τῆς Ἀμφίσσης. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἀμφίσσῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀμφίσσης Ἰω. Γεωργούτσου καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τὴν 29 Μαΐου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 16 Μαΐου 2927. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσῶνος προκηρύττει ὅτι Ἐκτίθενται πρὸς ἐκποίησιν διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας εἰς ἵππος καὶ εἰς ἡμίονος θήλεις ἀμφότεροι ἡλικίας ἄνω τῶν δώδεκα ἐτῶν τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 39. ἐ. ἔ. διακηρύξεως τῆς Μονῆς εὑρισκομένης ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ Καταστήματι Ἐλασσῶνος. ἔνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται προσερχόμενοι νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τὴν 30 Μαΐου ἐ. ἔ., ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10-12ην π. μ. ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος. τοῦ Συμβολαιγράφου Ἐλασσῶνος Π. Γαρδίκη ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Παλαιοκαρυᾶς τῇ 10 Μαΐου 1927. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσῶνος προκηρύττει ὅτι. Ἐκτίθενται πρὸς ἐκποίησιν διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας 14 δέρματα ἀγελάδων ξηρά, ἐξ ὧν τὰ δύο μικρότερα, τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ' 38 ἐ. ἔ. διακηρύξεως τῆς Μονῆς εὑρισκομένης ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ Καταστήματι Ἐλασσῶνος, ἔνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται προσερχόμενοι νὰ λάβωσιν γνῶσιν αὐτῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τὴν 30ὴν Μαΐου ἐ. ἔ., ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10-12 π. μ ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος, τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐλασῶνος Π. Γαρδίκη ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Παλαιοκαρυᾶς τῇ 10 Μαΐου 1927. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσῶνος προκηρύσσει ὅτι Ἐκτίθενται πρὸς ἐποίησιν διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας ἑκατὸν (100) ὀκάδες ἐρίων προβάτων καὶ τεσσαράκοντα (40) ὀκάδες ἐρίων αἰγῶν τῆς Ἱ Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 29 ἐ. ἔ., διακηρύξεως τῆς Μονῆς εὑρισκομένης ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ καταστήματι Ἐλασσῶνος ἔνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται προσερχόμενοι νὰ λάβωσι γνῶσιν αὐτῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τὴν 30ὴν Μαΐου ἐ. ἔ.. ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥρα 10-12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος, Π. Γαρδίκη ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Παλαιοκαρυᾶς τῇ 10 Μαΐου 1927. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς τῆς Ἐπαρχίας Ἐλασσῶνος προκηρύττει ὅτι. Ἐκτίθεται πρὸς μίσθωσιν διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας τὸ λειβάδιον «Μουσιᾶ» τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς κείμενον ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀναλήψεως, συνορευόμενον γύρωθεν μὲ γαίας Συκιᾶς, Κοκκινολόγκου, Περιβολάκι καὶ Βερδικούσης διὰ μίαν διετίαν συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 ἐ. ἔ διακηρύξεως τῆς Μονῆς. εὑρισκομένης ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ καταστήματι Ἐλασσῶνος ἔνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται προσερχόμενοι νὰ λάβωσιν γνῶσιν αὐτῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τὴν 30ὴν Μαΐου ἐ. ἔ, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος, τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐλασσῶνος ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Παλαιοκαρυᾶς τῇ 10 Μαΐου 1927. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 Ἀθῆναι